

Fünkešnica

Glasiło Občine Veržej ≈ leto XII ≈ št. 4 ≈ december 2019

Naša šola praznuje

POSEBNA PRILOGA

VOJNA ZA SLOVENIJO

BOŽIČNA PRLEKIJA

SPOŠTOVANE OBČANKE IN OBČANI!

Praznično okrašeni domovi in prešerno decembrsko razpoloženje nas opominja, da se letošnje leto nezadržno bliža h koncu. Nekaj prireditev, božič, obdarovanje in že bomo nazdravili novemu letu, novim izzivom in novim ciljem. Tudi na področju občine se bomo soočili z novimi izzivi, novimi zastavljenimi cilji. Še na zadnji letošnji seji bo občinski svet opravil prvo obravnavo proračuna in v kolikor bo dokument dobil podporo, bo proračun posredovan v javno obravnavo, kjer ste pav vsi občanke in občani vabljeni k posredovanju pripomb in dopolnil. Proračun bo zagotavljal sredstva za socialne in druge transferje, sofinanciranje izvajanja nalog javnih zavodov in delovanje društev na področju športa, kulture, gasilstva in turizma. Ko pišem te vrstice osnutek proračuna še ni zaključen, tako da ne morem napovedati, katere investicije bodo uvrščene v proračun. Vsekakor pa bo v proračun uvrščena prepotrebna energetska sanacija osnovne šole. Po zaključku konkurenčnega dialoga in potrditvi sofinanciranja s strani kohezijskega sklada pričakujem, da bomo z izvajanjem del pričeli v maju ali juniju prihodnje leto. Prav tako v proračun uvrščeno sofinanciranje dokončanja obnove gasilskega doma. Glede na pozitivno odločitev o sofinanciranju projekta POINT NATURA 2000, ki obsega obnovo objekta Roža, bo potrebno tudi za ta projekt zagotoviti sredstva za sofinanciranje. Obseg uvrščanja ostalih projektov v proračun je odvisen od preostalih razpoložljivih sredstev v proračunu. Načrtovanje bi bilo lahko zagotovo bolj smelo in optimistično, če bi poslanci potrdili dopolnilo o povišanju povprečnine za financiranje občin pri sprejemanju državnega proračuna. Žal niso prepoznali razvojnih potreb in investicijskega potenciala na strani občin, saj sem prepričan, da bi se dodeljena sredstva skozi plačila davka na dodano vrednost in posredno gospodarsko rast hitro vrnila v državni proračun. Tudi pomurski poslanci so, z izjemo Jožefa Horvata, zavrnilo dvig povprečnine za občine, kar bi nas moralo zelo skrbeti, saj so pomurske občine na ta način izgubile kar 7.972.257 evrov razvojnega denarja, od tega naša občina 89.900 evrov. Ob takšnem ravnanju težko verjamemo, da v parlamentu zastopajo interese okolja, ki jih je izvolilo, očitno so v ospredju strankarski in osebni interesi. Sicer pa bodo (so) imeli ob vetu državnega sveta še poprav-

ni izpit in upam, da se bodo (so se) odrezali bolje.

V zadnjem mesecu smo bili v naši občini priča številnim dogodkom, ki so jih pripravila naša društva in ustanove. Naj naštejemo samo tri – letni koncert Folklorne skupine Leščeček, srečanje potomcev Generala Maistra v Veržeju in praznovanje sedemdesete obletnice vzgojnega doma in petdeset let izgradnje nove šole. Skupni imenovalec vseh dogodkov je odločna organizacija in izjemen ponos, ki ga lahko izrazimo občanke in občani naše občine.

Tudi december bo postregel s kar nekaj dogodki. Božična vas Banovci bo imela letos že dvajseto ponovitev. Med dogodki je potrebno omeniti predstavo Božična noč v izvedbi Kulturnega in narodopisnega društva iz Razkrižja, ki bo 22. decembra ob 18.30 uri, v Banovcih. Ob koncu leta, na štefanovo, vabljeni tudi na blagoslovitev konj, kakšno prireditev pa izberite še po svojem okusu.

*Ob prazničnih dneh, ki prihajajo,
Vam spoštovane občanke in občani Občine Veržej,
želim blagostorljene božične praznike.
Naj se Vas dotakne sporočilo Svete noči,
ki prinaša mir, upanje in ljubezen. V prihajajočem
letu pa Vam želim obilo zdravja, osebnega
zadovoljstva ter poslovnih uspehov.
Srečno 2020!*

Slavko Petovar, župan Občine Veržej

Fünkešnica

Dobrodošli na desnem bregu Mure

ISSN c506-905X. UREDNIŠKI ODBOR Ivan Kuhar (glavni in odgovorni urednik), Vesna Ficko, Alenka Belec, Damjana Ferenc, Vito Šadl, Dominik Štraki, Mateja Žalik Rus. FOTO NASLOVNICE Sara Vinkovič. LEKTORIRANJE Ivan Kuhar. OBLIKOVANJE IN PRELOM Marko Suhoveršnik. ZALOŽNIK Občina Veržej. ORGANIZACIJA TISKA Salve d. o. o. Ljubljana. NAKLADA 550 izvodov. FÜNKEŠNICA NI NAPRODAJ. Vsako gospodinjstvo v občini jo prejme brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežih Občine Veržej ali TIC-a Veržej. Glasilo je v elektronski obliki dosegljivo na www.marianum.si, www.verzej.si in v Digitalni knjižnici Slovenije.

Občina Veržej

Ulica bratstva in enotnosti 8, 9241 Veržej

T: +386 2 58 44 480 F: +386 2 58 44 488

E: obcina.verzej@siol.net S: www.verzej.si

TIC Veržej – Zavod Marianum Veržej

Puščenjakova ulica 1, 9241 Veržej

T: +386 51 654 778

E: ticverzej@gmail.com FB: [tic.verzej](https://www.facebook.com/tic.verzej)

ZAPIS S 7. REDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE VERŽEJ

V četrtek, 21. novembra 2019, je potekala 7. redna seja Občinskega sveta Občine Veržej, na kateri so člani občinskega sveta razpravljali o devetih vsebinskih točkah.

Ravnateljica Osnovne šole Veržej, Marija Ferenc, je predstavila predlog oddelkov vrtca in sistematizacijo delovnih mest v Vrtcu Veržej za obdobje 1. september 2019 – 31. avgust 2020. Sprememb sistematizacije v predmetnem šolskem letu ni, na vprašanje glede povišanja ekonomske cene, še v tem trenutku ni mogla podati zanesljivega odgovora. Člani občinskega sveta so potrdili predlog sistematizacije delovnih mest Vrtca Veržej in sprejeli še dodatni sklep, s katerim so soglašali s povečanjem števila otrok v heterogeni skupini 1-3 let za enega otroka.

Pod drugo vsebinsko točko dnevnega reda je predstavnik Komunalno stanovanjskega podjetja Ljutomer d. o. o. prisotne seznanil s Programom zbiranja komunalnih odpadkov v občini Veržej za leto 2020. Izpostavil je spremembo frekvence praznjenja ekoloških otokov, in sicer se je leta spremenila na 14 dni. Spremenil se je tudi delovni čas Zbirnega centra v Ljutomeru, in sicer do 17. ure, prav tako je zbirni center po novem odprt tudi ob sobotah. Občinski svet je potrdil Program zbiranja komunalnih odpadkov v občini Veržej za leto 2020.

Peter Jerič, predsednik nadzornega odbora Občine Veržej, je člane občinskega sveta seznanil s poročilom o pregledu delov zaključnega računa proračuna Občine Veržej za leto 2018. Nadzor se je vršil za naslednje proračunske postavke: Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča

od pravnih in fizičnih oseb, Razlika med polnim plačilom cene programov in plačila staršev za vrtce Veržej in zunanje vrtce ter za izgradnjo športne infrastrukture - projekt Rekreativno in družabno na prostem. Pri porabi sredstev nepravilnosti odbor ni ugotovil.

Zaradi sprememb v prihodkih in odhodkih proračuna v letošnjem letu je Občina Veržej pristopila k sprejetju rebalansa proračuna Občine Veržej za leto 2019. Spreminja se višina in struktura prihodkov in odhodkov proračuna. Prihodki so se zmanjšali za 594.575,72 EUR oz. 31,8 % in znašajo 1.276.361,96 EUR, zmanjšali so se tudi odhodki za 31,9 % oz. za 593.688,80 EUR in znašajo 1.269.024,46 EUR.

Občinski svet Občine Veržej se je seznanil s pripravo osnutka pokrajinske zakonodaje in prišel do zaključka, da podpira čimprejšnjo regionalizacijo in ustanovitev pokrajin, da ob takšnem načrtu regionalizacije soglaša z umestitvijo Občine Veržej v Pomursko regijo, pri čemer je mnenja, da je smiselno ustanoviti manjše število večjih pokrajin. Prav tako meni, da je eden ključnih dejavnikov pri vprašanju števila pokrajin vsebina pristojnosti, ki se bodo prenesle na pokrajine.

Župan je člane občinskega sveta seznanil še s pobudo o vzpostavitvi sodelovanja z Občino Bogorje iz Poljske.

Občinski svet se je seznanil s pritožbo skupine občanov glede načina izvajanja gospodarske dejavnosti in morebitnimi negativnimi vplivi izvajanja dejavnosti na okolje in zdravje ljudi.

Zapisa Vesna Ficko

Foto: Arhiv Občine Veržej

PRLEK – VEKI DED

Prleški velikani v sobah spomina z akronimom »Prlek – vekni ded« je projekt s katerim se poklanjamo našem rojakom. Seveda ne naključno, ampak v letu ko slavimo 100 letnico priključitve Prekmurja k matičnemu narodu. Prav dr. Matija Slavič, ki je osrednji velikan projekta, je opravil pomembno delo na tem področju. Navdajala ga je silna energija in vztrajnost pri doseganju in preseganju ciljev, ki si jih je zadajal in jih smelo uresničeval. Nепrecenljiva je njegova vloga, saj je bil vizionar in zaveden Slovenec.

Naš poklon do njegovega dela se skozi projekt odraža v obliki spominske sobe dr. Matije Slaviča, ki je bila uradno že odprta v nedeljo, 1. 12. 2019, v Križevcih pri Ljutomeru in bo dopolnjevala že postavljene spominske sobe prleškim velikim možem v različnih krajih. Z željo, da se poudari pomen dela in dosežkov teh velikih mož, smo se projektni partnerji odločili, da poskrbimo za povezovanje bogate nesnovne kulturne dediščine v skupno zgodbo, jo smiselno nadgradimo in na zanimiv način predstavimo različnim ciljnim skupinam.

V projektu kot vodilni partner nastopa občina Križevci pri Ljutomeru, ki z urejeno spominsko sobo dobiva bogato vsebino v dveh etažah, v že tako pomembnem objektu, ki je kulturni spomenik lokalnega pomena v lasti župnije Križevci. Za idejno zasnovo ureditve sobe in snemanja dokumentarnega filma o življenju in delu našega rojaka je poskrbela občina Križevci z zunanji sodelavci - Studio Wolf iz Berkovec, pomembno vlogo pa je odigral tudi Franci Čuš, prof. zgodovine.

Partner Občina Veržej bo v okviru projekta z dvema dodatnima vitrinama v spominski sobi dr. Franca Kovačiča v Veržaju razstavila gradivo s spomini na dogodke, predvsem iz časa generala Maistra in s postavitvijo digitalnega sistema za predvajanje glasbe Slavka Osterca v spominski sobi še enega velikega Prleka.

Zavod Marianum bo poskrbel za vsebinsko pripravo Vodiča po spominskih sobah Prlekije, organiziral strokovni simpozij o teh velikih ljudeh, s poudarkom o medsebojni povezanosti dr. Slaviča in dr. Kovačiča.

Partner v projektu je tudi Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer, ki bo v okviru svojih aktivnosti organizirala vodene ogleda po vseh spominskih sobah za dijake.

Kulturno društvo Križevci pri Ljutomeru bo kot partner izvedlo predstavitev nesnovne dediščine o prleških velikanih na zaključni konferenci v naši občini, kar bo predstavljalo povzetek projekta. Prav tako bodo oblikovali in natisnili vodič.

S samim projektom smo bili uspešni na 3. javnem pozivu LAS Prlekija, v okviru Strategije lokalnega razvoja na območju LAS Prlekija. Projekt je vreden 47.135 EUR. Projekt je sofinanciran v deležu 70 % upravičenih stroškov. Za ureditev Slavičeve spominske sobe je izdaten delež (15.000 EUR) prispevalo tudi Ministrstvo za kulturo, ki je prepoznalo projekt spominske sobe kot zelo pomemben v seriji dogodkov ob 100 letnici priključitve Prekmurja matičnemu narodu, saj bo ohranjal spomin in ga prenašal na mlajše rodove.

mag. Branko Belec, župan Občine Križevci

Foto: Arhiv Občine Veržej

DIANA ŠTERMAN, PERSPEKTIVNA JUDOISTKA

16-letna Diana Šterman iz Banovcev obiskuje 2. letnik Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer in že enajsto leto trenira judo. Pri tem je zelo uspešna, saj je večkratna državna prvakinja, letos pa se je kot šele druga članica ljutomerskega judo kluba udeležila svetovnega kadetskega prvenstva, ki je potekalo v Kazahstanu.

Kdo te je navdušil za šport?

Navdušila me je predstavitev judo kluba Ljutomer na osnovni šoli in oče, ki je v mladosti prav tako treniral judo in je bil nad to idejo še posebej navdušen.

S katerim športom si se najprej ukvarjala?

V vrtcu sem začela s plesom. Potem pa sem v prvem razredu vključila še judo in se z obema naenkrat ukvarjala tri leta. Poskusila sem tudi druge športe, vendar se v nobenem nisem našla, saj sem razvila veliko ljubezen do juda in tako je ostalo še danes.

Kdaj si se z judom začela ukvarjati bolj resno?

Z judom sem začela v prvem razredu, nato se je vsako leto število treningov in tekem stopnjevalo.

Kateri trenerji so te spremljali na tvoji poti?

Vse od začetka je z mano Vlado Potočnik, s katerim sem zelo zadovoljna, saj mi je vedno v oporo in je z mano tudi v težkih trenutkih, tudi ko nastopijo poškodbe. Imava poseben odnos, ki temelji na zaupanju in predanosti. Oba se zavedava, da se brez trdega dela in veliko vloženega truda ne da posegati po visokih rezultatih in se tega načela tudi drživa.

Nastopila si na svetovnem kadetskem prvenstvu, kakšni so bili občutki, bi to opisala kot svoj največji uspeh do sedaj?

Občutki so bili nepopisni. Udeležiti se največjega tekmovanja je življenjska izkušnja, ki se je ne da pozabiti. To je bil moj največji uspeh do sedaj.

Na katere svoje dosežke si najbolj ponosna?

Večkratni naslovi državne prvakinja, medalje z evropskih pokalov ter 7. mesto na Eyofu (op. a. Poletni olimpijski festival evropske mladine v Bakuju 2019).

Kakšni so cilji, na katero tekmovanje se trenutno pripravljaš?

Trenutni cilj je medalja z evropskega prvenstva naslednje leto, za katerega imam že osvojeno normo. Trenutno pa se pripravljam na državno prvenstvo, ki bo v januarju in na evropske pokale, ki mu sledijo.

In dolgoročno, olimpijske igre?

Seveda so moj dolgoročni cilj olimpijske igre, ki so verjetno sanje vsakega športnika.

Obiskuješ Gimnazijo Franca Miklošiča Ljutomer, kakšne pa imaš načrte za naprej?

Trenutno še ne vem, vendar bom čez čas že ugotovila, kaj želim v življenju početi. Vsekakor pa bom ostala v športnih vodah.

Družina te podpira na tvoji poti. Kaj ti pomeni njihova podpora?

Imeti ob sebi nekoga, ki te vedno spodbuja in bodri, ko ti je težko, je res neprecenljivo. Ob meni so na vsaki tekmi, če ne v dvorani pa doma zame stiskajo pesti. Za vse sem jim res hvaležna.

Diana hvala in še mnogo uspehov na tvoji športni poti.

Vito Šadl

BOŽIČNI PRAZNIKI!

Božič prihaja, spet bo lepo,
ob toplem kaminu gredo se bo.
Jaz bom izpolnila mnogo želja,
da srečna srca bodo prav vsa.

Ko na veliko zapravljate vsi,
takrat jaz pomislim na revne ljudi.
Kaj vse v tem času si revež želi,
da shirana usta nahranil si bi.

En košček kruha zadosti bi b'lo,
da mu skoz dan bi lepše bilo.

Toplo odejo bi si želel,
da se z njo lahko bi ogrel.

Kaj vse na svetu ta človek bi dal,
da vsaj en dan na toplem bi spal.
Ko v našem domu lučka gori,
revež na hladnem v temi bedi.

Včasih resnično želela bi si,
da se vsi spomnite takih ljudi.
Če košček od sebe odtrgali bi,
bi iskrico sreče imeli prav vsi.

Mateja Pučko

ŽIVLJENJE

Ko naših bližnjih ter prednikov davnin
ostal je le spomin,
še življenje naše je resnica,
na tem božjem svetu
vsakemu živeti je pravica,
naj bo revež ali kralj, kraljica.

Človek, naj nikoli ne polašča te obup,
pa če bridkosti in težav
nabral se cel bo kup,
skozi vse življenje spremlja naj te up.

Kjerkoli hodil boš
naj s tabo bo iskrenost,
v tebi vidi naj se zrelost,
življenje tvoje pa krasi poštenost.

Vedno in povsod spoštuj resnico,
obsojaj pa krivico,
tistemu ob strani stoj,
ki bori se za pravico.

Vsak človek dnevni naj dobi obrok,
nikoli lačen naj ne bo noben otrok;
povsod na svetu sovraštva naj bo kraj,
blagostanje, sreča in ljubezen
pride naj v vsaki kraj
pa na zemlji bi imeli raj.

Ciril Belec

KOLINE!

Gnes sen se odloča,
pujceka bon kla,
nož sen si nabruša,
te pa v štaló ša.

V štali sen štindera,
keri spadna bi,
nož sen vün potegna,
so glejali me vsi.

Po hlevi sen se zagna,
na svijo skoča sen,
te pa sen si reka;
"Jaz popüsta nen!"

Z nožon sen zaklotja,
se vreza sen v nogo,
je svija ponorela,
se piča še v roko.

Tulja sen kak prase,
bolelo me je vse,
te pa se odloča,
nen te rukna še.

Drügič bon priprava,
bole se na to,
pükšo bon si küpa,
ka de leži šlo.

Mateja Pučko

ŽALOSTNA PTIČKA

Mrzel veter zunaj brije,
sneg na drevju se blešči.
Drobna ptička premražena
gor na okno prileti.

Kljunček majhen svoj odpira,
žalostno si zažvrgoli:
»Daj prijatelj, mi drobtine,
da me zima ne umori.«

Ko prišla pomlad bo zopet,
veselo bo srce, med zelenjem in med cvetjem
ti bom pela pesmice.

Ludvik Brunec

SPOMINI

Srce ujeto v prsih bije, nihče ne
čuti bolečine, ki ga ovija v spomine
neizpetih iluzij.

Hotelo je živeti polne čase
in biti le za lepe je stvari.

Nemoč v meni,
vse poteptane sanje,
vse lepo vzela so mi leta,
ki nočejo se ustaviti,
le za trenutek,
da odpočije si srce.

Čas le navidezno izbriše mi
spomine in bolečine,
a rane, ki očem so skrite,
so bolj boleče,
kakor tiste,
ki v povoje so zavite.

Ko bi lahko vse tisto,
kar je mračno, pozabili
in z lepimi spomini v nove dni odšli,
vsak dan bi bil kot biser rose
na travi jutranji.

Terezija Marinič

ZIMA

V ledenih svečah se kot kristal
odseva sončni žarek.

Drevje odeto je v ivje,
premražene sinice stiskajo se med veje.

Megla visi nad hišami in nad gozdovi,
kjer srne iščejo zavetje,
ne sliši se nobeno ptičje petje.

Le breg tam za vasjo je oživel,
otročad ne čuti mraza, veselo
se niz dol prevaža – se kepa
in gradi snežene gradove.

Terezija Marinič

STORI LÜCKI PREGOVOR

Či si vrag ti v hišo vseli,
te mo gvišno mladih sto,
jašejo te vse nevole,
ena druge se drži.

Z ene še se vün ne skopleš,
že te druga doleti:
krava zmeče, bik ti crkne,
jive toča klesti ti.

Grozna še nevihta pride,
streho veter trga ti,
te še strela vudre v štalo,
vse do tol ti pogori.

Iščeš cejak, klešče, žago,
nikdar nič ne najdeš ti,
hodiš gor pa dol po dvori,
takak slepa küra si.

Te pa pride mimo Gela,
včasih jezik jo srbi;
ka pa iščeš, ka si zguba,
gvišno vrag ti gor sidi.

Jaz zaklejen: vrag prokleti,
spravi s škorej se mi dol,
či ne bon bükna te po glovi,
ka boš ima rogel kcoj.

Včasi škorje sen zagledna
ka sen iska jih tri dni,
vrag pa s hiše je pobegna,
zej smo v hiši mirni vsi.

Ludvik Brunec

OBISK POLICISTOV IN GASILCEV

Mesec oktober je mesec požarne varnosti, zato vsako leto v vrtcu namenimo nekaj pozornosti tematiki o gasilcih. Ob branju in ogledu otroških slikanic in videoposnetkov so otroci spoznavali poklic gasilca. Obiskali so nam tudi gasilci PGD Banovci, ki so nam na vrtčevskem parkirišču demonstrirali gašenje požara z vodo, ogledali smo si gasilsko opremo, dve vozili in uniforme. Otroci so lahko sami skušali držati cevi in gasiti. Nad obiskom so bili zelo navdušeni, saj je za nekatere bilo to prvo bližnje srečanje z gasilci. Naslednji dan smo v vrtcu izvedli še vajo evakuacije »Hitro, gori« in otroke podučili, kako ravnati v primeru požara. Bilo je poučno iz zabavno.

Otroci so na drugačen način spoznati še Nejcvevega očeta in Markovo mamico, ki opravljata poklic policista. Pripeljala sta se s policijskim avtomobilom in motorjem, oblečena sta bila v uniformo. Pogovarjali smo se o varnosti v prometu in o pomenu varnosti pri vožnji v avtomobilu ali na kolesu. Starejši otroci so jima pokazali, da že znajo pravilno prečkati cesto, zatem pa so odšli še na krajši sprehod in si podrobno ogledali prometne znake ter se seznanili z varno hojo v koloni.

Vzgojiteljice Vrtca Veržej

Vse foto: Arhiv Vrtca Veržej

PROJEKT »ZOBNI ALARM«

V našem vrtcu dajemo velik poudarek skrbi zase, s tem pa tudi za naše zobe. Zato sodelujemo v projektu »Zobni alarm«, ki je zelo poučen, spodbuden, pa tudi zabaven za otroke. Namen projekta je zdravstvena preventiva; kako otroke in starše spodbuditi, da s svojo doslednostjo otrokom privzgojijo skrb za ustno higieno.

Ob srečanjih z organizatorko projekta in zdravstveno delavko Zdravstvenega doma Ljutomer, gospo Mihaelo Senčar, so otroci v štirih delavnicah spoznavali zdravo prehrano, zgradbo zobovja in sestavo ustne votline. Poskrbela je za otrokom prijetna druženja in vsakokratno srečanje popestrila še z zabavno lutko in s pripomočki. Največ poudarka je bilo na pravilni tehniki ščetkanja, pri čemer morajo starši pomagati.

V vrtcu je otroke starejše skupine obiskala tudi zobozdravnica Rahela Žižek Mraz, dr. dent. med, ki je otrokom opravila pregled zob.

V četrtek, 28. novembra, je bil uradni zaključek projekta, katerega so se poleg ga. Mihaele Senčar udeležili še predstavnica podjetja Flegis (Curaprox) Andreja Unger, zobozdravnica Rahela Žižek Mraz, ter medicinska sestra Maša Kaučič in zobna asistentka Martina Miljuš. Prišla pa sta tudi Lili in Luka - maskoti projekta »Zobni alarm«, ki sta otroke zabavala, se z njimi igrala in jim čestitala ob zaključku projekta. Otroci so v spomin in kot nagrado prejeli praktičen nahrbtnik s spodbudnimi nalepkami, pobarvan-ko in didaktično igro.

Vzgojiteljici Matejka in Alenka

NAŠA NARAVA IN USTVARJANJE Z NARAVNIM MATERIALOM

Narava nam s svojimi darovi ponuja neskončno možnosti za gibanje, ustvarjanje, občudovanje.

V starejši skupini smo v teh lepih dneh veliko časa preživeli prav zunaj, v naravi, se veliko pogovarjali o njej in kako je pomembno, da skrbimo za našo naravo in celotno Zemljo. Na naših sprehodih smo spoznavali kraj Veržej, se srečevali z domačini, opazovali smo kmete na njivah in živali, ki so se prosto gibale po njivah, kot na primer srne ali

zajci, pa tudi ptice. Ogledali smo si nekaj živali, ki so bile za ograjami. Med našimi sprehodi smo nabrali nekaj naravnega materiala, ki smo si ga prinesli v vrtec in z njim ustvarjali v deževnih dneh. Okrasili smo si okenske šipe, računali s kostanji in ustvarjali na najrazličnejše načine.

Ena od mamic nam je prinesla odpadni les, iz katerega smo izdelali jaslice, ki smo jih odnesli na razstavo jaslic v Center DUO.

Vzgojiteljici Matejka in Alenka

TEDEN OTROKA

Tudi v našem vrtcu smo v času Tedna otroka, ki je letos potekal pod sloganom »Naše pravice«, organizirali različne aktivnosti, v katerih so otroci lahko sodelovali ali pa si jih ogledali.

Izvedli smo športno dopoldne s tradicionalnim veвериčkinim tekom na igrišču pri šoli, lutkovno igrico »Čudežna škatla«, ki sta jo pripravili vzgojiteljici Inga in Petra, sodelovali smo v pravljичni jogi z Nino, skupaj s starši smo imeli popoldanski postanjev piknik, vzgojiteljice vrtca smo pripravile različne delavnice po prostorih vrtca, ki smo jih poimenovali »MIŠ-MAŠ«, udeležili pa smo se tudi prireditve »Dan športa za najmlajše«, v organizaciji Športne zveze Ljutomer in Občinskega društva prijateljev mladine.

Vzgojiteljice Vrtca Veržej

Vse foto: Arhiv Vrtca Veržej

TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK

Tradicionalni slovenski zajtrk je postal že tradicionalen tudi v našem vrtcu. Obeležujemo ga vsak tretji petek v novembru, na dan slovenske hrane. Že nekaj let zapored otrokom za zajtrk ponudimo kruh, maslo, med, mleko in jabolka domačih pridelovalcev. Namen dogodka je spodbujanje zdravega načina prehranjevanja ter uživanje lokalno domače pridelane hrane. Vsako leto nas po oddelkih obiščejo tudi župan in donatorji: kmetje in čebelarji.

Po zajtrku je čebelarka Petra otrokom na primeren način predstavila delo čebelarke in pomen čebel. Pred kosilom smo se še otroci starejše skupine razmigali na zanimivem poligonu, ki ga je v telovadnici pripravil učitelj telovadbe. Na poligonu smo kot čebelice nabirali med, se prebijali preko ovir in nevarnosti in na koncu varno med prinesli v čebelnjak.

Gabrijela Kuhar, vodja vrtca

OBISK ATIJA VOJAKA IN VOJAŠKIH VOZIL VVRTCU

Alex Bobnjar, ati enega izmed otrok, se je ponudil, da nam vojaki iz njegove vojaške enote iz Maribora, pripeljejo pokazat vojaška vozila in predstavijo poklic vojaka.

V sredo, 27. 11. 2019, so se vojaki z atijema Miranom in Alexom, ki je vodja te enote, pripeljali na parkirišče. Predstavili so nam tri vojaška vozila. Otrokom je bilo najbolj zanimivo vozilo valuk - oklepno vozilo za varen transport pehotnih enot. Izvedeli smo, da so za upravljanje tega vozila vojaki posebej usposobljeni. Otroci so si ga lahko ogledali tudi od znotraj, kar jim je bilo še posebej zanimivo. Tudi ostali dve vozili so si lahko ogledali in »šofirali«. Nadeli so si lahko čelade in neprebojni jopič ter spoznali drugo opremo.

Na koncu je vse otroke pričakalo presenečenje. Vsi so bili začudeni, ko je ati Alex povedal, da so na tovornjaku darila za otroke. Vsi smo najprej pomislili, da je to kaj sladkega, nato pa je dvigalo dvignilo velik zaboj iz tovornjaka, v katerem sta bila dva otroška avtomobilčka - poganjalca in družabne igre za otroke.

Foto: Arhiv Vrtca Verzej

Za predstavitev vojaških vozil se v imenu vrtca zahvaljujemo vojaški enoti iz Maribora, posebej pa atijema Alexu in Miranu. Otroci in vzgojiteljice pa se še posebej zahvaljujemo za presenečenje - darila.

Vzgojiteljice vrtca Verzej

Šola

TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK IN 140. ROJSTNI DAN KRANJSKE ČEBELE

Star slovenski pregovor pravi: »Zjutraj jej kot kralj, popoldne kot meščan, zvečer kot berač.« Iz njega lahko razberemo, da je zajtrk eden izmed najpomembnejših obrokov, ki jih zaužijemo. S projektom Tradicionalni slovenski zajtrk smo želeli pri učencih vzpodbuditi:

- zavest, da je zajtrk najpomembnejši obrok, zato naj bi vsi zajtrkovali,
- dati prednost pri nabavi in uporabi lokalno pridelani hrani,
- imeti pozitiven odnos do hrane, varovanja okolja in zdravja ljudi.

Tako smo 15. novembra 2019 v šoli, poleg vsakodnevne šolske malice učencem ponudili še »kraljevski zajtrk«, saj so lahko zaužili rženi kruh, surovo maslo, med, mleko in jabolko. Vsa živila so bila slovenskega porekla in lokalno pridelana. Iskreno se zahvaljujemo vsem donatorjem živil za izvedbo projekta Tradicionalni slovenski zajtrk na naši šoli.

Tradicionalni slovenski zajtrk so spremljale tudi različne aktivnosti, ki podpirajo osnovni namen projekta. Potekale so različne izobraževalne dejavnosti kot naravoslovnih in tehničnih dni.

Izvajalci ZD Ljutomer so izvedli delavnice Nacionalnega programa »Vzgoja za zdravje v osnovni šoli« za učence od 6. do 9. razreda. Člani Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Murska Sobota so učencem 9. razreda predsta-

Foto: Sašo Hladen

Foto: Sašo Hladen

vili osnovne značilnosti slepote in slabovidnosti ter načine, kako se ljudje z okvaro vida znajdejo v vsakodnevnem življenju. Preizkusili so se v hoji z zavezanimi očmi z belo palico in vodenju slepe osebe.

Letos je 15. novembra Kranjska čebela praznovala 140. rojstni dan. Leta 1879 je namreč dobila svoje ime (Pollmann; *Apis mellifera carnica*). Dr. Philipp Rothschutz, ki je ponesel takrat novo in neimenovano pasmo čebel v svet, je takrat zapisal: »Obstaja pa ena pridna in utrjena čebela, taka je kranjska. Že marca, ko sneg še kje leži, začnejo svoje delo in z neverjetno močjo prenesejo pogoste nenadne spremembe vremena...«

Častitljiva obletnica rojstva naše Kranjske sivke nas je spodbudila, da smo izvedli delavnice, v katerih je potekalo izobraževanje in osveščanje naših učencev od 1. do 6. razreda o življenju čebel, pomenu čebel v kmetijstvu in uporabi čebeljih pridelkov v prehrani. Poseben poudarek smo namenili medu, ki ga mnogi imenujejo »tekoče zlato«, saj ga cenimo kot posebno darilo narave, ki ga lahko s pridom uporabimo tudi v kulinariki (kot naravno sladilo, dodatek k mesnim jedem, ribam, omakam, marinadam, zelenjavi, sadju in seveda za pripravo medenega peciva ter lecta).

Na omenjeno tematiko »čebela in med« so učenci od 1. do 5. razreda preko dokumentarnega filma in čebeljega poligona spoznavali pomen oz. nujnost čebel za vzdrževanje ravnovesja v naravi. Skozi čebelji poligon so oponašali gibanje čebel ob nabiranju medicinine, premagovali so motorično zahtevne ovire ter nabirali medicino (v obliki tenis žogic) ter jo odlagali v prirejenem čebelnjaku. Prav tako so izdelali svojo čebelico iz papirja, ob tem pa spoznavali telesno zgradbo čebel in se hkrati urili v ročnih spretnostih. V sodelovanju z medicarko in lectarko, go. Jožico Celec, so učenci поблиže spoznali obrt medicinarstva ter ob njenih spretnostih in smernicah krasili svoje lectovo srce. Za učence 6. razreda pa je potekala delavnica z naslovom »Med v prehrani«.

Tako so se učenci skozi delavnice učili, razgibali, ustvarjali, uživali in se zabavali.

Učiteljici Cvetka Ivančič in Melita Bombek

ŠPORT NA OSNOVNI ŠOLI VERŽEJ

DRŽAVNI POLFINALE V ODBOJKI NA MIVKI

V mesecu septembru je bil v Zrkovcih državni polfinale v odbojki na mivki. Kot področni prvaki so se tekmovanja udeležili tudi učenci naše šole. Za našo šolo so igrali: Nik Legen, Rene Raj, Nejc Klemenčič in Lan Legen. V prvi tekmi so učenci naše šole premagali učence iz OŠ Nazarje z rezultatom 2:1. V drugi tekmi so izgubili proti učencem iz OŠ Bojana Iliča Maribor z rezultatom 2:1. V polfinalu so igrali proti učencem iz OŠ Braslovče in po napeti končnici izgubili z rezultatom 2:1. V tekmi za tretje mesto so ponovno igrali proti učencem iz OŠ Bojana Iliča Maribor, ter

izgubili z rezultatom 2:1. Tako so učenci naše šole osvojili četrto mesto na državnem polfinalu v odbojki na mivki.

DRUGI NA MEDOBČINSKEM PRVENSTVU V MALEM NOGOMETU

V četrtek, 17. 10. 2019, je bilo v Stročji vasi medobčinsko prvenstvo v malem nogometu za starejše učence. Za našo šolo so igrali: Patrik Sunko, Žiga Švab, Rene Raj, Niko Osterc, Štefan Šarkezi, Rok Novak in Nejc Klemenčič. Prvo tekmo so učenci naše šole igrali proti učencem iz OŠ Cezanjevci in zmagali z rezultatom 3:0. V drugi tekmi so premagali učence iz OŠ Ivana Cankarja iz Ljutomera z rezultatom 1:0. V polfinalu so igrali proti učencem iz OŠ Razkrižje, ter zmagali z rezultatom 4:1. V finalu so učenci naše šole igrali proti učencem iz OŠ Križevci, po rednem delu tekme je bil rezultat 0:0. Zato so zmagovalca odločili streliti s šestih metrov, kjer so bili boljši učenci z OŠ Križevci in zmagali z rezultatom 2:1. Učenci OŠ Veržej so osvojili drugo mesto in se prav tako kot učenci iz OŠ Križevci uvrstili na področno prvenstvo v malem nogometu. Najboljša strelca medobčinskega prvenstva sta bila Rene Raj in Niko Osterc.

Vse foto: Arhiv OŠ Veržej

DAVID, NIKO IN BRINA ZMAGALI NA KROSU

V mesecu septembru je bilo v Ljutomeru medobčinsko prvenstvo v krosu. Udeležili so se ga tudi učenci iz OŠ Veržej. Zmagali so: David Hederič v kategoriji drugih razredov, Niko Osterc v kategoriji sedmih razredov in Brina Mernik v kategoriji osmih razredov. Drugo mesto sta osvojila: David Petovar v kategoriji prvih razredov in Rene Raj v kategoriji devetih razredov. Tretje mesto sta osvojili: Nina Jureš v kategoriji prvih razredov in Lina Osterc v kategoriji tretjih razredov. Tekmovalo je 249 učenek in učencev iz sedmih različnih šol.

DRUGI NA MEDOBČINSKEM PRVENSTVU V KOŠARKI

V četrtek, 7. 11. 2019, je bilo v Ljutomeru medobčinsko prvenstvo v košarki za starejše učence. Za našo šolo so igrali: Nik Legen, Rene Raj, Nejc Klemenčič, Jan Draksler, Patrik Sunko, Lan Legen, Niko Osterc, Lan Svenšek in Aljoša Volavc. Prvo tekmo so učenci naše šole igrali proti učencem iz OŠ Cezanjec in zmagali z rezultatom 29:2. V drugi tekmi so premagali učence iz OŠ Stročja vas z rezultatom 22:4. V polfinalu so igrali proti učencem iz OŠ Ivana Cankarja iz Ljutomera, ter zmagali z rezultatom 20:17. V finalu so učenci naše šole igrali proti učencem iz OŠ Križevci, ter izgubili z rezultatom 12:30. Učenci OŠ Veržej so osvojili končno drugo mesto.

MEDOBČINSKI PRVAKI V BADMINTONU – EKIPNO

V torek, 19. 11. 2019, je bilo v Ljutomeru medobčinsko prvenstvo v badmintonu – ekipno. Za našo šolo so igrali: Nuša Senčar, Maša Škrget, Nejc Klemenčič in Rene Raj. Učenci naše šole so premagali učence iz OŠ Janeza Kuharja Razkrižje, nato še učence iz OŠ Ljutomer, ter učence iz OŠ Mala Nedelja. V finalu so bili boljši od učencev iz OŠ Križevci, ter se kot medobčinski prvaki uvrstili na področno prvenstvo.

Vse foto: Arhiv OŠ Veržej

NUŠA IN RENE MEDOBČINSKA PRVAKA V BADMINTONU

V četrtek, 13. 11. 2019, je bilo v Ljutomeru medobčinsko prvenstvo v badmintonu. Za našo šolo so tekmovali: Rene Raj, Nejc Klemenčič, Nuša Senčar in Maša Škrget. Vsi imenovani učenci so tekmovali v kategoriji osmih in devetih razredov. Maša Škrget je osvojila peto mesto. Nejc Klemenčič je osvojil drugo mesto. Zmagala sta Nuša Senčar in Rene Raj. Prvi trije z medobčinskega prvenstva so se uvrstili na področno prvenstvo, ki bo meseca januarja v Lendavi. Na medobčinskem prvenstvu je tekmovalo 93 učenek in učenec.

ODBOJKIADA

V okviru promocije zdravja je v športni dvorani pri OŠ Dobrova v mesecu novembru bila odbojkiada, katere organizator je bil Mladinski dom Malči Belič iz Ljubljane. Odbojkiada je tekmovanje v dvoranski odbojki za zaposlene v vzgojno izobraževalnih zavodih Slovenije. Letos so se tekmovanja udeležili zaposleni iz devetih zavodov. Za našo ekipo so igrali: Anina Matiš, Jasmina Šinko, Nuša Zidarič, Stela Kovačič, Bojan Sagaj, Leon Vreča, Joško Nemeč, Zoran Repija in Anton Šterman. Vse tekme do finala smo zmagali z rezultatom 2:0. V finalu smo izgubili proti zaposlenim iz zavoda Smlednik z rezultatom 2:0 in tako osvojili drugo mesto. V veliko veselje in čast nam igralcem, je bila udeležba in glasno navijanje treh naših deklet: ravnateljice Marije Ferenc, vodje šole Damjane Ferenc in vodje zavoda Monike Košec. Potrebno je omeniti, da je odbojkiada veliko več kot samo tekmovanje v odbojki. Ta dan se v sproščenem in prijetnem vzdušju srečamo zaposleni, ki vzgajamo in poučujemo učence s podobnimi težavami, si izmenjamo izkušnje,

mnenja in metode dela s takimi učenci, hkrati pa si na takih prireditvah krepimo medsebojne odnose, ki so ključnega pomena za dobro opravljanje pedagoškega poklica.

Anton Šterman

TEHNIŠKI DAN ASTRONOMIJA

Učenci osnovne šole so se v torek, 5. 11. 2019, udeležili tehniškega dne Astronomija. Podjetje Odisej je v šolski telovadnici postavilo napihljiv planetarij, kjer so učenci spoznavali osnove astronomije. Ogledali so si, kakšno nočno nebo bi videli na ta dan, pa tudi kakšno bi bilo v preteklosti in v prihodnosti. Učenci so osvežili svoje znanje o nastanku letnih časov, o menjavanju dneva in noči in se sprehodili skozi Osončje. Na delavnicah smo se poglobili v veliko krat težko doumljive skrivnosti vesolja in kozmologije, si ogledali skafander, podrobneje spoznali planete in se na lastne oči prepričali, da banana ni samo okusno sadje, ampak lahko z njo zabijamo žeblje, če jo zelo ohladimo. Največ zanimanja in ustvarjalnosti pa je požela delavnica izdelave raket na vodni pogon, kjer so učenci v manjših skupinah izdelali raketo in jo na šolskem igrišču tudi uspešno preizkusili.

Mitja Govedič, učitelj fizike in tehnike

LIKOVNIKI OŠ VERŽEJ PONOVO ODLIČNI – ALEN ZLAT, PETER SREBRN

V četrtek, 10. 10. 2019, se je v Žalcu odvijala slovesnost ob odprtju 19. bienala otroške grafike, ki na I. OŠ Žalec poteka že od leta 1981 in sicer pod stalnim pokroviteljstvom Občine Žalec.

Na razpisano temo »BARVA V GRAFIKI« je konec šolskega leta 2018/2019 prispelo 1372 grafičnih del otrok in učencev 114 slovenskih vrtcev in šol. Komisija je za razstavo izbrala 389 del. Med njimi je izbrala 10 grafik, za katere so prejeli zlato priznanje avtorji in njihovi mentorji ter 32 grafik, za katere so prejeli srebrno priznanje prav tako avtorji in njihovi mentorji. Vsi ostali razstavljavci so prejeli bronasta priznanja.

Tokrat smo bili prisotni učenci in mentorji OŠ Veržej še posebej ponosni, saj je zlato priznanje za barvni linorez z naslovom Polje prejel učenec Alen Pušenjak, srebrno priznanje pa učenec Peter Škrlec. Oba učenca sta ustvarjala pod mentorstvom likovnega pedagoga Marijana Šadla. Us-

Vse foto: Arhiv OŠ Veržej

peh Osnovne šole Veržej so z bronastimi priznanji dopolnili še učenci Edi Traven, Ema Meško, Žiga Voršič, Rok Jelen, Vid Bohanec in Manca Rozmarič ter najmlajši učenci naše šole Aleksander Sunko in Lea Kovačič pod mentorstvom učiteljice Melite Bombek ter Matjaž Špur in Daša Stajnko pod mentorstvom Ksenije Seršen.

SPREJEM V ŠOLSKO SKUPNOST

Svečano zaobljubo so naši letošnji prvošolci postali člani Šolske skupnosti OŠ Veržej. V sredo, 23. 10. 2019, so v dopoldanskem času nastopali za otroke vrtca Veržej ter za učence od drugega do petega razreda in njihove razredni-

čarke. Popoldne pa so program ponovili še za starše in druge sorodnike. Pri pripravi programa so sodelovale učiteljice razredne stopnje, učitelj Zoran Repija in Sašo Hladen. Otroci so prejeli listino o sprejemu v šolsko skupnost, majhno darilce in sladko presenečenje. Prijetno druženje nam bo ostalo v lepem spominu.

Maja Kuronja, razredničarka

Dom

»KORAK K NAM«

Dan odprtih vrat Stanovanjske skupine Veržej

»Na Zmelji veliko ljudi živi, v vsaki vasici par hišic leži. Pri Muri pa bela hiša stoji, v njej še vedno stanovanjska skupina Veržej živi.« (otroci/mladostniki SSV)

Naša zgodba, zgodba Stanovanjske skupine Veržej, se je začela pred enim letom, ko se nas je šest otrok/mladostnikov in štiri vzgojiteljice preselilo na Ribiško 22. V prostorno in veliko belo hišo smo s svojo otroško razigranostjo, navihanostjo, smehom in toplino prinesli novo življenje – življenje, ki ga živimo še danes. Za nami so dnevi veselja, igrivosti, novih dogodivščin, pa tudi malo manj prijetni dnevi. Skupaj se smejimo, jočemo, iščemo kompromise, a na koncu se veselimo prav vsake, še tako majhne zmage. Dnevi, tedni in meseci so hitro minevali, še hitreje so minile počitnice. Krepko smo zakorakali že v novo šolsko leto, v malo spremenjeni sestavi. Trenutno nas je v skupini pet otrok/mladostnikov – štirje fantje in eno dekle. Največji »zvezdi« naše hiše pa sta mački Mia in Luna.

Tako kot lani, smo tudi letos, pod sloganom »Korak k nam«, v torek, 26. novembra odprli vrata za vse, ki so nas želeli поблиže spoznati, doživeti utrip našega vsakdana ali pa se z nami ponovno srečati po enem letu in spiti topel čaj. Priprave na ta dan so tekle že od začetka šolskega leta, zato ker smo svojim obiskovalcem želeli ponuditi kar največ. Na našem predbožičnem bazarju so obiskovalci lahko izbirali med različnimi adventnimi venčki, ki so bili narejeni pretežno iz naravnih materialov, ki smo jih nabrali v naravi. Na voljo so bili tudi različni svečniki, namizni aranžmaji, voščilnice, ročno porisani obeski za smrečico, leseni podstavki za kozarce in še bi se kaj našlo. Manjkali niso niti sveže pečeni piškoti, topel čaj in v ozadju nežni božični zvoki. Pravo predbožično pravljico pa so nam pričarali naši obiskovalci, ki so se v tako lepem številu odzvali našemu povabilu in nas počastili z obiskom. Vsem obiskovalcem se zato še enkrat iskreno zahvaljujemo za obisk in prijetno preživet popoldan.

Otroci in vzgojiteljice Stanovanjske skupine Veržej

Foto: Vzgojni dom Veržej

USTVARJALNA DELAVNICA V CENTRU DUO VERŽEJ

V ponedeljek, 18. 11. 2019, smo se s fanti 4. vzgojne skupine odpravili v Center domače in umetnostne obrti v Veržej, kjer smo sodelovali pri ustvarjalni delavnici. Lončarka, gospa Urška Ambrož, je prikazala postopek priprave in ploskovne obdelave gline. Tako so izpod naših spretnih rok hitro začeli nastajati čudoviti izdelki, s katerimi bomo v decembru in januarju sodelovali tudi na 12. Razstavi slovenskih jaslic. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo Zavodu Marianum Veržej za lep sprejem in organizacijo delavnice. Bila je super izkušnja, zato se že veselimo ponovnega ustvarjanja pri naših sosedih.

Zapis in foto: Mateja Žalik Rus

MLADI ČEBELARJI

V okviru Javne pospeševalne službe pri Čebelarstvu zvezi Slovenije s pomočjo mentorjev delujejo čebelarški krožki, ki so namenjeni nam mladim, da bi pridobili pozitiven odnos do kulture čebelarstva in tradicije čebelarjenja, spoznali pomen ohranjanja narave, se seznanili z osnovami čebelarstva in pridobili motivacijo za nekoč samostojno čebelarjenje.

Tudi na naši šoli že vrsto let deluje čebelarški krožek, v katerega smo vključeni otroci in mladostniki iz naše domače enote. V krožek se lahko vključi vsak, ki ni alergičen na čebelje pike in ga življenje čebel ter delo z njimi zanima.

Učimo se teorije, sodelujemo na tekmovanjih, obiskujemo sejemske prireditve, imamo pa tudi lasten čebelnjak, zaščitna oblačila in nekaj potrebne čebelarške opreme. Čebelnjak je zaradi zamenjave lokacije trenutno nenaseljen, v sodelovanju z lokalnim čebelarstvom pa imamo možnost ogleda življenja čebel in predstavitve v drugih čebelnjakih. Za selitev čebelnjaka se moramo zahvaliti članom Čebelarkega društva Veržej, ki so nam pomagali pri preselitvi in Občini Veržej, ki nam je namenila novo lokacijo v bližini šole. Upamo, da bomo prihodnje leto spet lahko delali tudi v lastnem čebelnjaku.

Lokalni čebelarji nas vsako leto za Tradicionalni slovenski zajtrk obdarijo z medom. Ta je na naši šoli potekal 15. 11. 2019. Med je čebelji proizvod, ki ga čebele naredijo iz na cvetovih nabrane medicne ali drevesne mane in nato skladiščijo v satju kot svoje zaloge hrane. Je zelo kvalitetno zdravilno živilo in nekoč edino znano sladilo, zato ga imamo ljudje že od nekdaj radi.

Pri nas gojimo samo našo zaščiteno avtohtono čebelo Kranjsko sivko z latinskim imenom *Apis mellifera carnica*. Znana je po svoji miroljubnosti, delavnosti, dolgoživosti, dobrem prezimovanju, živahnosti čez poletje in je dobra graditeljica satja. Prepoznamo jo po značilni temni barvi. Razni slovenski pregovori nas nagovarjajo, naj se tudi ljudje zgledujemo po njih. Delček tega si želimo pridobiti tudi mi krožkarji, zato bom končal z znanim čebelarskim pozdravom: »Naj medi!«

David B., mentorica Marija Balažič

Foto: Vzgojni dom Veržej

GLASBENI VEČER

Novembrske večere smo si kratkočasili s pripravami na tradicionalni glasbeni večer. Nekateri so peli, nekateri plesali, drugi igrali na glasbila... Eni so rabili več, drugi manj vzpodbude, potrudili pa so se vsi.

Rdeča nit letošnjega glasbenega večera je bila SPREJEMANJE DRUGAČNOSTI. Pripravili smo ga v sredo, 20. 11. 2019. Na začetku smo si ogledali video prispevek, s katerim smo se spomnili našega vzgojitelja Davorja, ki je bil

tudi sam velik ljubitelj glasbe, predvsem ljudske, saj je zelo rad igral na harmoniko in plesal. Sledili so skupinski nastopi. Nekaterim otrokom so se pridružili in pomagali tudi vzgojitelji. Posebni del večera je bil nastop, ki so ga otroci in mentorji pripravili za obletnico zavoda in šole, ki je bil tudi neke vrste generalka. Sledili so še individualni nastopi, potem pa smo zaključili s še enim videom.

Skupaj smo preživeli lep novembrski večer poln glasbe, zabave in veselja.

Foto: Vzgojni dom Veržej

70
LET

50
LET

Priveditev ob praznovanju šolskih jubilejev

V petek, 29. novembra, smo v Veržeju praznovali vsi, tisti čisto mladi, malo manj mladi in tudi starejši, kajti skoraj ni občana naše občine, ki ne bi bil nekako povezan z Osnovno šolo Veržej. Na ta dan smo slavili 50 let, odkar stoji sedanja šolska zgradba, in hkrati tudi še višji jubilej, 70. obletnico ustanovitve vzgojnega zavoda v Veržeju.

Dolgo prej smo se že pripravljali na svečano priveditev, na kateri so nastopali učenci od najmlajših do najstarejših. Skupaj so se z igrivimi in raznovrstnimi točkami predstavili tako otroci iz Veržeja in okolice, kot tudi tisti, ki jih je k nam iz različnih krajev Slovenije pripeljal neugoden splet življenjskih okoliščin, da bi dobili novo priložnost.

V uvodu je zbrane goste, otroke, starše in prijatelje nagovorila ravnateljica, gospa Marija Ferenc, ki nas je popeljala skozi zgodovino ustanove do njene sedanjosti. Župan občine Veržej, gospod Slavko Petovar, je v svojih pozdravnih besedah poudaril strpnost in razumevanje občanov, pa tudi dobro sodelovanje med občinsko upravo in šolo.

Najbolj smo bili ponosni, ker nas je s svojo prisotnostjo na prireditvi počastil predsednik Republike Slovenije,

gospod Borut Pahor. Zahvalil se je za vabilo in vsem čestital ob visokih obletnicah z besedami: »Danes se z vami veselim slavne preteklosti in zrem v vašo sijajno prihodnost.« Zahvalil se je tudi lokalni skupnosti, ker tako dobro sprejema medse zavod in njegove varovance. Pedagoškemu zboru pa je izrekel občudovanje in podporo, saj mlade ljudi vzgaja v osebnosti, ki se bodo znale spopasti z izzivi sodobnega časa ter v prihodnost zreti z upanjem in ne s strahom. Zaključil je z ugotovitvijo: »To ni enostavno poslanstvo, zato je toliko bolj dragoceno.«

Ob tej priložnosti je predsednik Pahor ravnateljici Mariji Ferenc predal Zahvalo ob 70. obletnici vzgojnega zavoda v Veržeju za pomembno in družbeno odgovorno poslanstvo, ki ga zaposleni opravljajo na področju vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov.

Prireditev smo zaokrožili s pogostitvijo in prijetnim druženjem v telovadnici osnovne šole.

Vanda Novak

Nаша šola praznuje

Spoštovani!

Prisrčno pozdravljeni in dobrodošli med nami, tukaj v srcu Prlekije, v našem Veržeu, da bi praznovali skupaj z nami 70 let ustanovitve vzgojnega zavoda in 50 let nove zgradbe osnovne šole Veržej.

Ko sem brskala po kronikah, sem ugotovila, da bi pravzaprav letos lahko praznovali kar nekaj obletnic:

- 290 let omembe prvega učitelja v Veržeu. To je bil Jurij Erlich,
- 160 let, ko sta na šoli začela skupaj poučevati učitelj in duhovnik,
- 70 let ustanovitve Vzgjajališča,
- 60 let gradnje stanovanjskega bloka, namenjenega učiteljem,
- 50 let nove šolske zgradbe,
- 30 let novega vzgojnega doma.

Vse obletnice smo združili pod dva dogodka, ki sta dala temelje in velik pečat zgodovini šolstva v Veržeu

Bogata, dolga in pestra je zgodovina veržejskega osnovnošolskega izobraževanja, dodatno vrednost pa mu prav gotovo daje ustanovitev Vzgjajališča v Veržeu.

To je bilo ustanovljeno z odločbo takratnega ministrstva za prosveto, datirano s 15. januarjem 1949. Glavni namen ustanovitve Vzgjajališča je bila vzgoja otrok različnih starosti, z različnimi vrstami vedenjskih motenj

in zatočišče za tiste, ki so ostali brez ustrezne socialne varnosti in strehe nad glavo. To je bil povojni čas, ko je brez doma in staršev ostalo veliko otrok.

Vzgjajališču je bila namenjena stavba bivše salezijanske gimnazije iz leta 1912. Ko je prvi upravitelj/ravnatelj Vzgjajališča Vojko Jagodič zagledal stavbo, mu je le-ta nudila žalostno podobo, saj je bila v izredno slabem stanju. Ravnatelju je takratno prosvetno ministrstvo naročilo, da mora stavbo usposobiti do konca leta in sicer tako, da bo sprejela vsaj 100 otrok. Zdi se skoraj nemogoča naloga za današnji, kaj šele za tisti čas. Ravnatelj se je pogovoril z domačini in bil presenečen nad njihovim navdušenjem, da mu zgradbo pomagajo urediti. Odzvali so se številni krajanji, rokodelci, mladinci, pomagali pa so tudi tisti gojenci, ki so jih skrbstveni organi poslali v Veržej še pred otvoritvijo, prav z namenom pomagati pri obnovi. 29. novembra 1949, točno na današnji dan pred 70 leti, je bila že slovesna otvoritev Vzgjajališča. V tistem času je imel zavod, podobno kot večina ostalih zavodov v Sloveniji, svojo ekonomijo, katere namen je bil dvojen: zagotoviti prehrano in dana je bila možnost, da del prevzgoje poteka ob delu. Delovna terapija je pozitivno vplivala na pridobivanje delovnih navad varovancev, hkrati pa so se varovanci Vzgjajališča družili tudi z domačini in med njimi so se tkala prijateljstva. Domačini so otroke brez zadržkov sprejemali medse. Zavod je postal del Veržeja.

V tistem času so učenci iz šolskega okoliša obiskovali staro šolo v Veržeju, Vzgojališče je imelo svojo interno šolo. Šele leta 1958 so se učenci iz šolskega okoliša lahko vpisali v višje razrede osemletke v Vzgojališču, ki se je začelo vse bolj odpirati navzven. Leta 1964 je zavod dobil ožji konceptualni pomen. Bil je namenjen šoloobveznim otrokom z motnjami vedenja in osebnosti. Sčasoma je zavod postal tudi kadrovsko ustrezno zaseden, saj so se delavci redno izpopolnjevali ob delu. Predvsem zaradi potreb po varstvu otrok mladega kadra je bil pri zavodu leta 1965 ustanovljen tudi vrtec z enim oddelkom.

Leta 1967 so se šoli pri Vzgojališču priključili še oddelki mlajših učencev in tako je nastala popolna osemletka, ki so jo obiskovali učenci iz šolskega okoliša in tisti, ki so bivali v Vzgojališču. Urejali so se konceptualna vzgoja in šolanje ter otroško varstvo, ki je bilo dokončno kasneje rešeno z novogradnjo montažnega vrtca v neposredni bližini zavoda in šole. Izdelani so bili projekti za temeljito sanacijo zavoda in tako je zavod v Veržeju postal v letih 1967-1973 eden najsodobneje urejenih vzgojnih zavodov v Sloveniji, ki je prostorsko in kadrovsko ustrezal takratnim standardom vzgoje in izobraževanja šoloobveznih otrok.

A prostori zavoda kmalu niso več ustrezali pestri družini osnovnošolske populacije in različnim dejavnostim. Pod vodstvom takratnega ravnatelja Maksa Rojsa so bili izdelani projekti za temeljito sanacijo zavoda ter gradnjo nove šole, ki letos praznuje 50 let. Zavod se je v šolskem letu 1970/71 preimenoval v Vzgojno-izobraževalni zavod Veržej.

Razvoj osnovnega šolstva in vzgojnih prizadevanj je šel hitro pot naprej, a kmalu je bila potrebna ponovna sanacija starega salezijanskega zavoda. Takratni ravnateljici Angelci Fras je z velikimi prizadevanji uspelo, da je bila v tistem času dograjena z novimi učilnicami tudi šola, nova telovadnica in leta 1989 še zgrajen nov vzgojni zavod, stari zavod pa je leta 1991 prešel v last salezijancev.

V času ravnateljstva Boruta Casarja se je leta 2007 Vzgojno-izobraževalni zavod Veržej preimenoval v Osnovno šolo Veržej, katero sestavljajo tri samostojne organizacijske enote: vrtec, šola in dom, v kateri soustanoviteljske pravice uresničujeta Vlada Republike Slovenije in Občinski svet Občine Veržej.

Skozi leta je razvoj prinesel številne in hitre spremembe na področju šolstva. Osnovna šola Veržej je tudi danes še vedno strokovna institucija, namenjena osnovnošolski populaciji otrok iz šolskega okoliša in otrok, ki imajo čustveno vedenjske motnje.

150 učencev iz šolskega okoliša in tistih, ki bivajo v domu, tudi danes skupaj obiskuje isto šolo, poučujejo jih isti učitelji in udeležujejo se skupnih dejavnosti. V šoli se srečujemo zadnjih nekaj let s posameznimi kombiniranimi oddelki, ob 4 vzgojnih in 1 intenzivni individualni skupini v zavodu, smo letos v bližnji okolici odprli že tretjo stanovanjsko skupino, pripravljeno za vselitev pa imamo tudi mladinsko stanovanje.

Strokovni delavci se nenehno strokovno izpopolnjujemo, da lahko sledimo izzivom hitrih sprememb na šolskem področju. Kot ravnateljica sem zelo ponosna, da naša mala šola, nekje na robu Slovenije, z malim številom učencev, dosega izvrstne dosežke tako na področju tekmovanj iz znanj, kot na športnem področju. Šola je zelo vpeta v številne kulturne dejavnosti v ožjem in širšem okolju, učenci obeh enot se udeležujejo mednarodnih projektov in tako pridobivajo neprecenljive izkušnje. Učencem naše šole dajemo številne možnosti in priložnosti, le izkoristiti jih je treba.

Šola in zavod sta v svojem delovanju prepletena bolj kot kdaj prej. Sodelovanje med obema enotama je zelo intenzivno, učenci obeh enot pa se povezujejo tudi z našimi najmlajšimi iz vrtca.

Žal je v zunanjo podobo stavb naše šole čas zarezal velike sledi, a verjamemo, da bo dobri vsebini, ki se skriva za zidovi naše stavbe, kmalu sledila tudi urejena zunanost.

Ponosni smo na edinstveni preplet dveh, na videz zelo različnih populacij, njuno sobivanje in medsebojno strpnost. Želimo si, da lokalna skupnost še naprej ohrani sprejetost in odprtost do tistih otrok, ki bivajo v zavodu, oba ustanovitelja pa dobro medsebojno sodelovanje

v nadaljnjem razvoju naše osnovne šole. Današnje praznovanje je priložnost za zahvalo, tako županu in občinskemu svetu kot sodelavcem na Ministrstvu za izobraževanje in šport, za vso podporo in pomoč pri uresničevanju vizije razvoja tako specifične ustanove kot je naša osnovna šola. Ni enostavno vedno uskladiti naših stališč, premostiti je potrebno veliko preprek, a s pozitivno naravnostjo in zavedanjem, da smo tu zato, da otrokom nudimo pomoč, je možno doseči tudi nemogoče.

V 70 letih je ustvarjalo in delalo na področju šolstva v Veržeju veliko odličnih ravnateljev, učiteljev, vzgojiteljev in tehnično-administrativnih delavcev, ki so pustili v delovanju naše šole vsak svojo, edinstveno, neprecenljivo sled. Vsi, ki ustvarjamo danes, se jim lahko samo poklonimo, saj so opravili veliko delo: za otroke, stroko in kraj. Zadovoljna sem, da nadaljujemo njihovo delo in ga uspešno nadgrajujemo z novimi, sodobnimi oblikami in pristopi.

V 70 letih se je v zavodu in šoli izmenjalo veliko generacij otrok. Njihove življenjske zgodbe so različne, nekatere žalostne, tragične, druge osupljive in uspešne in te so nam še posebej v ponos, ko spoznamo, da beseda vzgajališče/zavod ne pomeni vedno nekaj negativnega, ampak pogosto odpira posameznikom možnosti za uspešno življenje.

Eden prvih gojencev, g. Silvo Kozlevčar, ki je bil v zavod nameščen leta 1951, je za našo posebno izdajo revije Valovi Mure zapisal: *»Življenje me je nosilo, premetavalo ter oblikovalo in sedaj sem že blizu konca. Bil sem marsikaj in marsikje, nazadnje načelnik Uprave za notranje zadeve v Ljubljani. Jaz, nekoč gojenec vzgajališča v Veržeju!«*

Ali zapis g. Dimitrija Geislerja, gojenca mlajše generacije: *»Za vse svoje uspehe se moram zahvaliti vzgojnemu sistemu in zaposlenim v domu in šoli. Bili so pot do moje lepe prihodnosti.«*

In takšne besede so motivacija za uspešno delo vseh nas tudi v bodoče.

Vesela in ponosna sem, da mi je, ob podpori odličnega kolektiva, dana možnost odpirati pot v prihodnost številnim mladim generacijam, tudi tistim, katere je neugoden splet življenjskih okoliščin pripeljal k nam, v Veržeju.

Velika hvala vam, dragi sodelavci. Brez vas in vaše pripravljenosti ne bi šlo, ne bi bilo naše ustanove. Ravno tako ne brez vas, dragi starši in občani Občine Veržeju, ki ste prijazno sprejemali in razumeli različnost in solidarnost na pragu svojega doma že v otroštvu, ko ste bili sami učenci naše šole in tudi danes, ko se vaši otroci v šoli vsakodnevno srečujejo z različnimi življenjskimi zgodbami otrok v stiski, ki prihajajo od drugod. Drug od drugega se učimo, nabiramo izkušnje in pomembne življenjske nauke. Hvala vam za vašo odprtost in čisto človeško razumevanje, ki ga je danes med ljudmi vse premalo. Želimo si, da tako ostane tudi naprej.

Marija Ferenc, ravnateljica
Veržeju, 29. 11. 2019

PREGLED DOGODKOV V NAŠI ŽUPNIJI

29. 9. 2019 ŽUPNIJSKI PRAZNIK - MIHOLOVO

Na praznovanje župnijskega praznika smo se župljani pripravljali tako, da smo v tednu pred praznikom po končni večerni sveti maši skupno zmolili molitev k našemu farnemu zaščitniku, svetemu nadangelu Mihaelu. Na sam župnijski praznik je bila pri drugi maši svečana ponovitev zlate maše g. župnika Jožeta Pozderca in sobrata salezijanca g. Jožeta Bajzeka. Po sveti maši je bila pogostitev za vse prisotne, ki so jo pripravile članica župnijske Karitas.

Foto: Jože Zerdin

6. 10. 2019 FRANČIŠKOVA NEDELJA

Frančiškovi otroci so skupina predšolskih in osnovnošolskih otrok, ki se skupaj učijo, smejejo, pojejo, igrajo, ustvarjajo, plešejo, raziskujejo in ob vsem tem spoznavajo sv. Frančiška in sv. Klaro. Vodi jih s. Zalika. Srečanja potekajo tedensko. Če otroci želijo, se lahko z obljubo odločijo, da se bodo v svojem življenju trudili posnemati svetega Frančiška. Tudi letos so v svoje vrste prejeli novega člana in dva animatorja, pri drugi maši so jih predstavili in s svojimi uvodi popestrili sveto mašo.

Pri tej maši se je predstavilo tudi 10 bodočih birmancev. Vsak izmed njih je povedal svoje ime in priimek ter izrekel besede: "Na sveto birmo se želim pripraviti z vsemi sposobnostmi in vso voljo. Naredil/-a bom vse, da bi postala moja vera tako trdna, da bi oblikovala vse moje življenje

in da bi je nikdar ne zavrgel/-a. K temu mi pomagaj Bog in Mati Marija." Ti mladi so prihodnost naše župnije, zato jih podprimo z molitvijo. G. župnik je vsakemu izročil tudi Sveto pismo kot vodilo pri pripravi za sprejem zakramenta Svete birme.

1. 12. 2019 BLAGOSLOV ADVENTNIH VENČKOV

Advent se po cerkvenih običajih začne četrto nedeljo pred božičem in se konča na božični večer, 24. decembra. To je čas, ko se verniki spominjajo rojstva Jezusa in pričakujejo njegov drugi prihod. Beseda advent pomeni "prihajajo" ali "prihod". Je pa to čas, ko naj bi se tudi s svojim življenjem spomnili Jezusa in z dobrimi deli ter prijaznostjo sledili njegovemu zgledu.

Tudi letos so Frančiškovi otroci skupaj s sestro Zaliko izdelovali adventne venčke in božične voščilnice in jih za prostovoljne prispevke, ki so namenjeni delovanju misijonarjev, ponujali pred začetkom svetih maš faranom. G. župnik je pri obeh mašah blagoslovil adventne venčke, ki so jih farani odnesli na svoje domove.

7. 12. 2019 MIKLAVŽEVANJE

V soboto, ob 15. uri, je otroke iz naše župnije v župnijski cerkvi obiskal sveti Miklavž, s svojimi spremljevalci. Družina Ivančič je s člani otroškega pevskega zbora pripravila prijeten uvodni program. Nato je prišel Sveti Miklavž, ki je prisotne otroke nagovoril, ter jim razdelil darila. Miklavževanja se je udeležilo 80 otrok, ministrantov in pevcev otroškega pevskega zbora.

PLODNA JESEN

Ko se ob koncu meseca novembra oziramo nazaj, na vse dogajanje v jesenskih mesecih, mi v spominu ostajajo številne skupine, ki se vsako leto vračajo v Marijanišče. Npr. animatorji, ki so sredi meseca septembra imeli pri nas Animateorski vikend in razne zakonske skupine iz celotne Slo-

Foto: Primož Korosec

venije, ki pri nas iščejo oddih, druženje in duhovno hrano. Tako ena kot druga skupina sta močno povezani. November so že tradicionalno pri nas zasedle hišo neokatehumenske skupine. Naši gostje so že vrsto let in se vsako jesen vračajo.

Veseli smo bili, da smo lahko v prostorih Marijanišča, sredi novembra, gostili razstavo »Vojna za samostojno Slovenijo 1991« in da je v naših prostorih potekal Znanstveni posvet ob 100-letnici združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom.

Primož Korošec, vodja Marijanišča

Foto: Primož Korošec

GLASBENI VEČER OB 25-LETNICI DELOVANJA OPZ SV. JANEZA BOSKA

"V naravi ni najti nič lepšega in popolnejšega od glasbe. Ona usmerja človeka v globine njegove duše." (Marij Kogoj)

Da je glasba res nekaj čudovitega, smo se lahko ponovno prepričali v nedeljo, 27. 10. 2019, ko smo našo župnijsko cerkev napolnili ljubitelji te nebeške govornice. Glasbeni večer je potekal ob 25-letnici delovanja OPZ sv. Janeza Boska, ki ga že od vsega začetka vodi Marjeta Ivančič. Zborovodkinja Marjeta pravi, da odkar se zaveda, jo navdaja hrepenenje po lepi pesmi. Na pobudo takratnega župnika, Frančka Maršiča, je sprejela vodenje otroškega zbora. Bogu smo hvaležni, da lahko že 26. leto v naši cerkvi poslušamo otroške glasove, ki v zborčku prepevajo hvalnico in bogatijo bogoslužja. V zboru se je v tem času menjalo že veliko obrazov in njihovo število se je spreminjalo. Poleg petja pri mašah, zborček pripravlja programe ob prihodu

Miklavža, s pesmijo polepša srečanja starejših, pripravlja programe ob materinskem dnevu, sodeluje na revijah, srečanjih združenih zborov na Rakovniku, kjer je vedno lepo.

Pesem otroških glasov in izbrane besede so se dotaknile src mnogih, ki so z navdušenjem prisluhnili programu, ki so ga pripravili v veselje vsem in v zahvalo Bogu za talente, s katerimi jih je obdaril. Otroškemu zboru so se kot gostje pridružili Mladinska vokalna skupina župnije Veržej pod vodstvom Petre Ivančič, skupina SPES in instrumentalista Jožef Ivančič na violončelu in Monika Ivančič na violini.

Nastopajoči so izrazili hvaležnost g. župniku Jožetu Pozdercu za vso podporo pri delovanju v župniji. Še enkrat prav iskrena hvala vsem obiskovalcem, ki ste s svojo prisotnostjo in lepo besedo mlade pevce spodbudili k nadaljnjemu ustvarjanju.

Monika Ivančič

LETA PO VOJNI

Kot sem povedal že v prejšnjem sestavku, sem se kmalu po vojni poročil s svojo izvoljenko Marto Prelog. Takrat so se poroke kar vrstile. Bili smo mladi, po trpljenju na frontah smo si želeli čim prej urediti življenje. Marta je izhajala iz velike kmečke družine s sedmimi sorojenci, ki je bila materialno bolj preskrbljena kot naša, saj je imel Alojz Prelog ob glavni veržejski cesti kovačnico, s katero se je dalo kar dobro preživeti družino. Moje revnejše poreklo je ni motilo, vseh ji je bilo, da sem že imel poklic trgovskega pomočnika, za katerega sem se pred vojno izučil v Slovenj Gradcu. Marta je med vojno obiskovala učiteljske in ga končala kmalu po osvoboditvi. Oba sva bila prvorojenca, že od malih nog odgovorna in navajena skrbeti za mlajše brate in sestre. Tako sva vedela, da si bova le z delavnostjo in prizadevnostjo ustvarila boljše pogoje za življenje.

Poroka je bila skromna. Vojna je prinesla opustošenje in omejene možnosti za razkošna praznovanja. Naučila nas je hitrega odločanja v pomembnih življenjskih situacijah. Tako za poroko nisva oklevala, poročila sva se na hitro, brez bogatega poročnega slavlja. Temu primerna sva imela tudi oblačila. Marta je nosila svetel kostim in karirasto bluzo, jaz pa suknič in srajco brez kravate. Ko so se kasneje poročale Martine sestre, so kot neveste sijale v dolgih belih poročnih oblekah, ženini pa v praznih moških oblekah in kravatah.

Prva leta najinega zakona sva preživela ločeno. Marta je kot učiteljica službovala v Negovi, jaz pa sem bil trgovski pomočnik v Mariboru, v trgovini Plavi 9. Začetki so bili res težki, lahko rečem, da sva na svoje odšla brez žlice in kroznika, skratka brez osnovnih življenjskih potrebščin. V Negovi je Marta stanovala v gradu, jaz pa v Mariboru pri svojem bratu Julču, v Maistrovi ulici. Po končanem delovnem tednu sem se vsako soboto s kolesom peljal na obisk v Negovo. Pot mi ni predstavljala težav, bil sem utrjen, navajen fizičnih naporov že iz otroških in kasneje mladinskih let, ko sem tekal v šolo v Ljutomer ali hodil na dolge pohode v Slovenj Gradcu. Tudi vojni marši so dodali svoje k telesni pripravljenosti.

V Negovi so bile razmere za življenje zelo trde. Hladni grajski prostori, ki se jih ni dalo segreti, pranje perila v ledeni vodi negovskega ribnika, skromna hrana. Na srečo se je v Negovo k hčerki večkrat s kolesom pripeljal tudi Prelogov atek, ki ji je od doma prinesel kakšen kos mesa iz »tünke«, »küro« ali liter »klintona«. Istočasno pa je tudi malo, čisto po prelogovsko, »pokontroliral«, kaj dela, čeprav je bila že poročena žena.

Marta je imela rada učiteljski poklic, bila je dobra učiteljica. Odnos skupnosti do učiteljev je bil takrat drugačen kot danes, temeljil je na spoštovanju in sprejemanju učitelja kot pomembnega člana družbene sredine. Posebno na vasi, bolj kot v mestih, so se učenci včasih na učitelja zelo navezali in ga imeli radi. Negovski učenci so svoji učiteljici izkazovali naklonjenost tako, da so ji k pouku prinašali najrazličnejše pridelke, ki so jih nabrali na poti v šolo. Tako so ob vstopu v učilnico na kateder brez besed položili pest orehov, jabolko ali hruško,

grozd ali celo kakšno gobo, jurčka ali marelo. Ko je Marta rodila, za otroka sprva ni imela varstva. Zato je pred poukom postavila otroški voziček kar pod okno učilnice in kadar je mala že nekaj časa jokala in Marta ni vedela kaj bi, so ji učenci kar sami od sebe rekli: »Tovarišica, ite jo malo pohuckat.« Kasneje je otroka pazila mati enega od negovskih učencev. Ta fant, oziroma zdaj odrasel moški, je še do pred tremi leti, dokler Marta ni umrla, vsak december poklical svojo učiteljico po telefonu in ji zaželel srečno in zdravo novo leto.

V Negovi je Marta poučevala prve štiri razrede osnovne šole. Po vojni je bilo treba čim prej obnoviti šolski sistem in usposobiti čim več učiteljev za poučevanje. Naglica pa ni bila vedno dobra, zadeve so šle včasih tudi malo predaleč. Nekoč je prišel ukaz, da je treba v osnovne šole kot tuji jezik vpeljati ruščino. Učiteljem so nudili kratek izobraževalni tečaj ruščine in jih poslali v razrede. S tem se je morala spoprijeti tudi Marta, ki se z ruskim jezikom ni nikoli srečala, kaj šele, da bi ga študirala. Tako je zvečer, ko je postorila gospodinjsko delo, sedla k učbeniku in se poskušala naučiti, kar se je dalo. To snov je naslednji dan podala učencem. Lahko si mislite, da od takšnega pouka ni bilo veliko koristi.

Še v enem precepu se je znašla Marta kot učiteljica. Bila je vzgojena v katoliški veri, verni učitelji pa v povojnem času niso bili zaželeni. Iz strahu pred preganjanjem in izgubo službe, se verskih obredov, na veliko neodobravanje Prelogove »mamike«, ni udeleževala, otroka pa je naskrivaj vseeno dala krstiti. Tudi za Božič je s papirnatimi jasicami skrivoma okrasila dom. Vera je ostala, a časi so bili politično nestabilni in zdelo se je bolje ukloniti kot kljubovati.

Po pripovedovanju Rudija Milfelnerja zapisala hčerka Metka Brkan

DOGAJANJE V ROKODELSKEM CENTRU DUO VERŽEJ

Vse foto: ZMN, Center DUO

CRAFT kolonija v Centru DUO Veržej

V Rokodelskem centru DUO Veržej smo od 22. do 24. novembra 2019 pripravili CRAFT kolonijo za keramike in lončarje, z namenom nadgraditi njihovo znanje in praktično usposobljenost.

Ducat in pol udeležencev je na tečaju "Corda seca" spoznavalo starodavne tehnike poslikave keramičnih ploščic z zapletenimi geometrijskimi in figuralnimi motivi ter elementi v sijočih živih barvah. Nato so se lotili priprave receptur in glazur, sledila pa je sama izdelava. Po izbiri vzorcev so na glinene ploščice narisali motiviko, nanесли barve in pustili, da se je vse dobro posušilo. Sledilo je še žganje v peči.

Udeleženci so si poleg pridobitve strokovnega znanja tudi izmenjali izkušnje v svojem delu in preživeli prijeten konec tedna v glamping hiškah "Pod prleško brajdo" v Trio kampu Zavoda Marianum Veržej.

Rokodelski center DUO Veržej je delavnico pripravil v sklopu projekta "Ethos Land", ki ga Zavod Marianum Veržej izvaja v okviru programa Interreg V-A Slovenija-Madžarska 2014-2020".

Marko Suhoveršnik

RAZSTAVA »VOJNA ZA SAMOSTOJNO SLOVENIJO 1991«

Policijsko veteransko društvo SEVER za Pomurje je v sodelovanju z Občino Veržej, Osnovno šolo Veržej in Zavodom Marianum Veržej, pripravilo razstavo Muzeja slovenske policije »Vojna za samostojno Slovenijo 1991«.

Razstavo so v prostorih Zavoda Marianum v Veržeu, Puščenjakova ulica 1, 11. 11. 2019, postavili člani PVD SEVER za Pomurje, pododbor Ljutomer. Slavnostna otvoritev je bila 12. 11. 2019 ob 11 uri. Prireditelj je bila zelo lepo obiskana s strani občank in občanov Občine Veržej, veterank in veteranov PVD SEVER za Pomurje in članov drugih sorodnih veteranskih organizacij. Po igranju himne so navzoče nagovorili župan Občine Veržej g. Slavko Petovar, predsednik PVD SEVER za Pomurje g. Drago Ribaš in predstavnik Zavoda Marianum

Vse foto: Sašo Hladen

g. Marko Štajner. Navzoča je bila tudi ravnateljica OŠ Veržej ga. Marija Ferenc. Bogat kulturni program so pripravili in izvedli učenke in učenci OŠ Veržej pod vodstvom učiteljic in učiteljev. Razstavo je odprla in jo navzočim predstavila kustodinja ga. Biserka Debeljak.

Razstava prikazuje obdobje od referenduma 23. 12. 1990 do odhoda zadnjega vojaka JLA iz države. Predstavlja tudi zaostrovanje razmer v republiki v prvem polletju 1991, od poskusa uvedbe izrednih razmer v Sloveniji do pritiskov na republiške organe in dokončne osamosvojitve.

PVD SEVER za Pomurje se za sodelovanje in pomoč pri izvedbi razstave zahvaljuje Občini Veržej in županu g. Slavku Petovarju, OŠ Veržej in ravnateljici ga. Mariji Ferenc ter vsem sodelujočim otrokom, učiteljicam in učiteljem, Zavodu Marianum Veržej, direktorju zavoda g. Petru Pučniku in g. Marku Štajnerju ter kustodnji ga. Biserki Debeljak.

Razstava je bila zainteresirani javnosti na brezplačni ogled do 21. 11. 2019.

Janez Vencelj, podpredsednik PVD SEVER za Pomurje

MIHOLOV SEJEM

Tudi letos se je zadnji vikend v septembru, na dvorišču Centra DUO odvijal Miholov sejem – sejem rokodelstva, domače kulinarike in lokalnih proizvodov. Kot vsako leto, smo se Leščečki z veseljem odzvali povabilu, da sooblikujemo del župnijskega praznika. Z ostalimi nastopajočimi skupinami smo se po sveti maši sprehodili skozi sejmsko prizorišče, kjer smo vse skupine prejele blagoslov gospoda župnika. Leščečki smo se predstavili s spletom razkriških plesov. Z veseljem smo na sejmu ostali še po samem nastopu, si ogledali rokodelske tržnice, lokalno kulinariko ter uživali v prijetni družbi.

Nastja Borko

INTENZIVNI VIKEND

V petek, 19. 10. 2019 in v soboto, 20. 10. 2019, smo imeli Leščečki intenzivni vikend v Kulturnem domu Veržej, na katerem smo se pripravljali za državno srečanje odraslih folklornih skupin, ki je potekalo v Žalcu in za letni koncert. Naše intenzivne vaje so potekale tako, da smo se najprej vsi dobro ogreli, potem nam je naša predsednica sekcije Jožica podala informacije glede tekmovanja in prevoza v Žalec, naš umetniški vodja Marko pa nam je vlil volje in poguma za nastop. Moram reči, da nas je res dobro »prešvica«, saj smo se iz Žalca vrnili s posebnim priznanjem. Vikend je torej bil polno izkoriščen - telovadba, ples, druženje in klepetanje je bilo tisto, kar nas je spet dobro povežalo.

Sara Zamuda

DRŽAVNO SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN V ŽALCU

V soboto, 26. 11. 2019 smo se Leščečki v jutranjih urah odpravili z avtobusom proti Žalcu, kjer je potekalo državno srečanje odraslih folklornih skupin. Letošnji potek srečanja je bil kar precej spremenjen. Folklorne skupine smo bile razdeljene v dva polfinalna predizbora, katerima je zvečer še sledil finale. Z avtorskim spletom Marka Rusa

»Na koline« smo nastopili v drugem predizboru in se po mnenju tričlanske strokovne komisije uvrstili v finale, v katerem smo nastopili z 8 najboljšimi skupinami v Sloveniji. Plesali smo s srcem, kar je začutila tudi publika in se v Prlekijo vrnili s priznanjem, ki je bilo za nas najbolj drago – posebnim priznanjem za najboljši program po izboru publike. Vez, ki se je letos spletla med nami v Žalcu nas je povezala, kot še nobena doslej. Vemo, da bomo enkrat spet nekje, skupaj zaplesali ...

Tjaša Rantaša

Foto: Matej B.

LETNI KONCERT V VERŽEJU

V soboto 23. 11. 2019 smo Leščečki izpeljali že tradicionalni 13. večer folklorne in sicer z naslovom Ples - naša vez. V koncert smo vložili veliko truda in volje ter seveda želje po spoznavanju novih plesov ter smo tako ponovno razprodali in napolnili veržejski kulturni dom. Predstavili smo se s spletom »Ogrevanje«, kjer smo skozi igro in ples želeli prikazati gledalcem, kako pestro in nagajivo se imamo včasih na vajah. Publiki smo se predstavili tudi s sple-

tom »Na koline«. Letos smo šli izven svojih plesnih okvirjev in se prvič na veržejskem odru predstavili s spletom rezijskih plesov in swingom. Oboje nam je predstavljalo nov izziv, vendar smo se ga uspešno lotili in kasneje tudi prikazali na odru. Zraven Folklorne in vokalne skupine Leščeček, so na odru nastopili še člani Mladinske folklorne skupine Jurčičan iz Jurovskega Dola, Lotmerški tamburaši in Starejša folklorna skupina iz Veržeja. Po uspešno izpeljanem koncertu, smo se z gosti poveselili še na zakuski in spletli nova prijateljstva.

Romina Erjavec

Foto: Damir Skuhala

KOMORNI ZBOR ORFEJ S SVEČANO AKADEMIJO OBELEŽIL 30. OBLETNICO DELOVANJA

V soboto, 30. novembra, je v Domu kulture Ljutomer potekala svečana akademija ob 30. obletnici delovanja Komornega zbora Orfej. Ob tej priložnosti je bil dom kulture nabit poln, med občinstvom pa so bili med drugim predsednik Državnega zbora RS, mag. Dejan Židan, slavnostni govornik, dekan Akademije za glasbo, profesor Marko Vatovec, županja in podžupana Občine Ljutomer, župan Občine Veržej, predstavniki društev, skladatelji ...

V uvodnem delu so si obiskovalci lahko ogledali film, kjer je bilo predstavljeno delovanje zbora od vsega začetka do danes. Nato je sledil sklop skladb Maša za zbor Stevea Dobrogosza ob spremljavi godalnega orkestra in klavirja. Sledil je slavnostni govor prof. Marka Vatovca in zahvala ter podelitev priznanja županje Občine Ljutomer mag. Olge Karba. V drugem delu so Orfejevci zapeli slovenske ljudske iz različnih pokrajin. Ob nekaterih skladbah so zaplesali tudi člani Folklorne skupine Leščček, Kulturnega društva Slavko Osterc.

Tridesetletna tradicija ter številne nagrade in priznanja uvrščajo Orfej med vidnejše zborovske zasedbe v Sloveniji. V okviru koncertnih turnej, tekmovanj in festivalov je zbor koncertiral na številnih domačih in tujih odrih: na Hrvaškem, Madžarskem, Poljskem, v Avstriji, Belgiji, Belorusiji, Franciji, Italiji, Makedoniji, Nemčiji, Romuniji, Srbiji, Španiji in Švici. Prva umetniška vodja Orfeja je bila Romana Rek, od jeseni leta 2017 pa zbor deluje pod umetniškim vodstvom Andraža Hauptmana in njegovega asistenta Vita Žerdina. Zbor je v preteklosti nastopal tudi pod imenom Slovenski madrigalisti in Gallus Singers.

Ob svoji 30. obletnici je Komorni zbor Orfej izdal svojo novo goščenko pod naslovom Vester, Camenae!

Ksenija Seršen

SREČANJE ČLANIC PGD POMURJA

V gasilskih vrstah se zadnja leta opaža, da je prisotnih vse več deklet in žena. Tako jih tudi vse več srečujemo na vajah in intervencijah. Z dodatnimi izobraževanji počasi zavzemajo tudi pomembna mesta v vodstvih društv.

Na nivoju gasilske regije za Pomurje je še to posebej vidno, saj naša regija združuje kar 21 gasilskih zvez. V ta namen gasilski regijski svet za Pomurje vsako leto razpiše tudi srečanje s krajšim posvetom za članice iz PGD Pomurja. Na letošnji razpis za organizacijo tega dogodka smo se prijavi tudi v PGD Veržej in bili uspešni. Tako smo 19. 10. 2019 v Veržaju pripravili že 12. tradicionalni posvet in srečanje članic pomurske regije. Na dogodku je sodelovalo 345 gasilk, ki so prihajale iz 19 gasilskih zvez v Pomurju. Sam posvet s strokovnim predavanjem in nagovori raznih visokih gostov iz regije in s strani GZ Slovenije se je vršil v dvorani kulturnega doma, v kulturnih točkah pa sta nastopili domača Moška vokalna skupina in Folklorna skupina Leščček. Po uradnem delu je sledilo družabno srečanje za gasilke zunaj v šotoru. Sledila je pogostitev za vse prisotne in druženje ob živi glasbi z Mladimi Pomurci pozno v noč.

Veržejci smo se zopet izkazali kot dobri organizatorji, saj so vsi udeleženci odšli zadovoljni, s strani vodstva regije pa smo dobili tudi ustno zahvalo za odlično pripravljeno srečanje.

Mihael Kolbl, predsednik PGD Veržej

Foto: PGD Veržej

IZLET PO PREKMURJU IN MARTINOVANJE

Veliko vemo o Prekmurju, pa vendar ne vsega. Vedno je tako, da ostanejo neke neodkriti koticke, vedno lahko izvedemo veliko novega in zanimivega. Ravno zaradi tega smo se odpravili na naš jesenski izlet k sosedom Prekmurcem. Malo zato, ker mineva letos 100 let priključitve Prekmurja k matični domovini, več pa iz radovednosti.

Nemogoče je en dan videti vse, zato smo skrbno izbrali destinacije in se s polnim avtobusom najprej ustavili v Krajni na jutranji kavici in klepetu. Nadaljevali smo do Pertoče, kjer smo se mimo lepo urejenega pokopališča povzpeli do cerkve Sv. Helene. Tam nas je pričakal tamkajšnji župnik g. Jože Vinkovič, nam na kratko predstavil okolico, potem pa podrobno čudovito notranjost cerkve. Župnijska cerkev stoji na temeljih okoli 400 let stare majhne cerkvice. Posebnost cerkve je unikatni križev pot avstrijskega mojstra p. Wolfganga Koglerja, zdaj že pokojnega kartuzijana iz samostana Pleterje. Od leta 2009 se cerkev ponaša z drugim največjim mozaikom v Sloveniji, ki ga je izdelal pater Marko Rupnik, znani umetnik številnih mozaikov z bibličnimi prizori in Prešernov nagrajenec. Naslednji cilj je bil grad na Gradu. Grajsko poslopje spada med najobsežnejše fevdalne komplekse na Slovenskem. Danes se grad obnavlja s pomočjo različnih evropskih projektov. V grajskih prostorih se nahaja sedež Krajinskega parka Goričko in Informacijski center krajinskega parka treh dežel. Prijazna vodnica nam je predstavila celotno zgodovino gradu in nas popeljala na ogled. Potem nam je njen kolega predstavil floro in favno v krajinskem parku. Ustavili smo še se v Vulkaniji in si ogledali zbirko kamnov in mineralov. Naš končni cilj ta dan je bilo pozno martinovo kosilo sredi goric, pri Puhanovih v

Bogojini, na stičišču treh prekmurskih pokrajin: Ravenskega, Dolinskega in Goričkega, kjer smo počastili Martina, se naplesali in nasmejali.

J. Jerebic

OBNOVA GASILSKEGA DOMA VERŽEJ

Mnogi, ki se vozite mimo našega gasilskega doma v Veržeju, ste zasledili, da so se te dni končala dela pri obnovi fasade. Gasilski dom je dobil toplotno izolacijsko fasado debeline in barvnega odtenka, ki ga je predpisal Zavod za varstvo kulturne dediščine Maribor. Sedaj še nas do konca letošnjega leta čaka nekaj del v notranjosti doma, predvsem gre za polaganje keramike in pleskarska dela. V spodnjem delu in v veliki garaži je potrebno zamenjati (dela že potekajo) elektro inštalacijo, namestiti nove luči in v celoti prepleškati garažo.

Naslednji korak bo nabava notranje opreme. Začeli smo z zbiranjem ponudb za mize in stole v dvorani. Zaradi dolgega roka dobave smo že naročili kuhinjo in omaro ter pisalno mizo za pisarno. Pri pridobivanju vseh ponudb in odločitvah nakupa skušamo biti kar se da gospodarni. Vedno znova tehtamo med kvaliteto in ceno ter skušamo najti najboljše rešitve.

Ob tem bi se radi ponovno zahvalili občini za prispevek pri obnovi, prav tako pa vsakemu posamezniku, ki prispeva vnaprej določeni znesek za obnovo. Vsem iskrena hvala – z zagotovilom, da se zbrani denar uporablja izključno in samo za obnovo.

Na koncu vam v imenu PGD Veržej voščim vesele praznike, v novem letu 2020 pa obilo zdravja in osebnega zadovoljstva. Obenem vas že sedaj vabimo na prireditve v prihodnjem letu, ki jih bomo pripravili ob praznovanju 140 let delovanja našega društva. Mihael Kolbl, predsednik PGD Veržej

SREČANJE DRUŠTEV ZVEZE GENERAL MAISTER SLOVENIJE, DRUŠTEV FRANJA MALGAJA TER POTOMCEV BORCEV GENERALA MAISTRA

Prvo srečanje njihovih potomcev v Veržeju

Dan pred letošnjim državnim praznikom - dnevom generala Maistra in na dan osrednje državne proslave v počastitev praznika v Murski Soboti, je naše društvo General Maister Veržej, povezano v Zvezo društev general Maister uresničilo zanimivo idejo zapisano v letošnji program dela. Na srečanje društev general Maister in Franjo Malgaj v Veržeju smo povabili tudi potomce Maistrovih borcev. Odziv je bil izjemen, saj se je zanimivega dogodka v Veržeju udeležilo več kot 200 povabljenih iz vseh koncev Slovenije, med njimi tudi veliko potomcev, ki so s ponosom obujali spomine na svoje pogumne prednike.

Osrednji dogodek smo umestili v dvorano kulturnega doma v Veržeju. Ne naključno. Ob vhodu v dom je namreč spominska plošča Maistrovim borcem, na kateri so zapisana imena vseh pogumnih mož iz Veržeja in okoliških krajev. Udeleženci srečanja smo se jim poklonili s položitvijo venca pred spominsko ploščo, zatem pa nadaljevali z zanimivim in vsebinsko bogatim programom v dvorani. Po krajšem kulturnem programu so goste nagovorili župan občine Veržej, predsednica Zveze društev general Maister in predsednik društva General Maister Veržej. Dejstva o bojih za severne slovenske meje ter delovanje Maistrovih borcev v Prlekiji in širše je v zanimivem predavanju predstavil profesor zgodovine na Ljutomerski gimnaziji Franci Čuš, publikacijo Pot v Korovce pa njena soavtorica Danica Wolf.

Posebne pozornosti udeležencev srečanja pa so bile deležne zgodbe, ki so jih o svojih pogumnih prednikih v pogovoru z voditeljem Stanetom Kocutarjem pripovedovali potomci in sorodniki Maistrovih borcev. Po predvajanih dveh posnetkih spominov Friderika Kralja in Antona Osterca, sta v živo med drugimi svojo zgodbo in spomine z zbranimi podelili Mirjana Dernjač, hči Maistrovega borca

Friderika Kralja iz Maribora in Terezija Majerič, snaha Jožefa Majeriča iz Murske Sobotice. Skupaj s še štirimi sodelujočimi v pogovoru velja izpostaviti izjemen pomen ohranjanja živega spomina na Maistrove borce in pomembno sporočilo prvega tovrstnega druženja s potomci je, da društva generala Rudolfa Maistra in Franja Malgaja nadaljujejo z zbiranjem podatkov in zgodb med potomci, jih vabijo v društva in tudi na ta način ohranjajo domoljubni in zgodovinski spomin. Vredno se je potruditi tudi, da bodo te zgodbe slišane med mladimi na šolah po vsej državi in tudi javno publicirane, so bistvena sporočila prvega srečanja, ki že kliče po naslednjem spet prihodnje leto.

Društvo General Maister Veržej

MESEC VARSTVA PRED POŽARI

Tudi v letošnjem letu je v oktobru – mesecu požarne varnosti bilo zelo aktivno v vseh treh prostovoljnih gasilskih društvih. Kot že tradicionalno v mesecu požarne varnosti, ki je sicer letos s strani Gasilske zveze Slovenije bil namenjen požarni varnosti v večstanovanjskih stavbah, so v PGD Veržej in PGD Banovci izvedli dan odprtih vrat, kjer so si lahko občani pogledali gasilska vozila in opremo, ki jo gasilci uporabljajo v požarih in naravnih nesrečah.

Gasilci so tudi letos pokazali aktivnosti našim šolarjem in najmlajšim. Obiskali so vrtec, kjer so se lahko najmlajši seznanili z načinom ravnanja v požarih in preventivnem

ravnanju ter tudi sami poskusili nadeti gasilsko čelado. Na osnovni šoli Veržej je potekala vaja, kjer so sodelovala gasilska društva iz občine Veržej, gasilska cisterna iz PGD Ljutomer in avtolestev iz PGD Murska Sobota. Namen vaje je bil prikaz vstopa v notranje prostore šole in evakuacija šolarjev in učiteljev.

V letošnjem oktobru sta v Bunčanih potekali dve gasilski vaji. Na prvo nenapovedano vajo je poveljnik GZ Ljutomer aktiviral vsa tri društva v občini in je potekala na gasilskem domu v Bunčanih. Cilj tovrstnih nenapovedanih vaj je preveriti odzivne čase in izvoze prvih vozil iz gasilskih domov na intervencije. Tudi letos so gasilci iz občine Veržej dokazali, da imajo eno najboljših izvoznih časov med ga-

Foto: PGD Bunčani

silskimi društvi v GZ Ljutomer. Druga gasilska vaja je bila napovedana in so jo gasilci izvedli na domačiji "Osterc". Letos je ta vaja prvič potekala v večernem času, v temi. Gasilci so iz vseh strani zavarovali goreč objekt, pregledali notranje prostore in iz gorečih prostorov rešili ponesrečenca. Gasilska vaja je po besedah poveljnikov društev zelo dobro uspela. Tovrstne vaje so za usposabljanje gasilcev zelo pomembne, saj se gasilci lahko marsikaj naučijo in pridobijo potrebne izkušnje za primere, ko bi šlo zares. Tako tudi gasilska društva iz naše občine dokazujejo, da njihovo znanje

ni v nobenem pogledu šibkejše od večjih gasilskih društev in poklicnih gasilcev. Za prihodnost varstva pred požari in naravnimi nesrečami se v občini Veržej nimamo kaj bati.

Čeprav možnosti za nastanek požara ne moremo nikoli v celoti preprečiti, lahko s preventivnim delovanjem zelo zmanjšamo verjetnost njegovega nastanka. Zato ni nikoli prepozno, da o preventivi razmislimo še sami. Vsak posameznik lahko z več zavedanja, znanja in ustrezne preventive zmanjša ogroženost življenj in premoženja.

Dominik Štraki

ADVENTNI VENEC V BUNČANIH

Pletenje adventnega venca je postala že tradicija v naši vasi, saj je adventni čas najlepše obdobje v letu, poln pričakovanj in veselja. To so dnevi preživeti s toplino in nekim posebnim čarom, ki vzbujajo pozitivne misli in hotenja.

Vaščani Bunčan smo se zbrali pred vaško kapelo zadnji četrtek v mesecu novembru, kjer nas je že čakalo smrečje za pletenje adventnega venca, katero je pripravila moška ekipa. Smreko je daroval vaščan Rado Čurič.

Pletenja smo se lotili z veliko zagnanostjo in izrednim veseljem. Venec je po tradiciji okrogel, kar simbolizira neskončnost in ponazarja večno upanje. Dopolnjujejo ga štiri sveče, ki v temno zimo prikličejo svetlobo. Vsaka ima svoj pomen. Prva prinaša upanje, druga mir, tretja veselje in četrta ljubezen. Prižigajo se vsak teden do božiča. Po končanem opravilu smo bili vsi povabljeni na pogostitev na domačijo Mire Vrabelj. Bili smo prijetno presenečeni, saj nas je pričakalo pravo razkošje dobrot. Ponosni, da nam je uspelo izdelati lep adventni venec, smo se po prijetnem druženju in klepetu razšli na domove.

Vsak, ki se bo vozil ali stopal mimo adventnega venca ob bunčki kapeli, bo z iskrico v očeh zaobjemal njegov čar in pomen.

Danica Gregorinčič

V PRIČAKOVANJU PRAZNIKOV

Zgodovina adventnega venca, kakršnega poznamo danes, sega v leto 1838, ko se je prvič pojavil v Hamburgu v Nemčiji, v Sloveniji pa se je uveljavil v osemdesetih letih 20. stoletja. Z decembrom smo stopili v adventni čas, kar pomeni, da je čas tudi za izdelavo adventnih vencev, na katerih sveče bomo prižigali vsako nedeljo vse do božiča. V soboto, pred prvo adventno nedeljo, smo tako člani Turističnega društva Veržej, kot že leta poprej, postavili adventni venec, ki bo krasil naš kraj.

Želimo vam lepe in vesele praznike, naj vam blišč decembrskih dni vzbudi same lepe trenutke in nepozabne spomine.

Valentina Sreš

Foto: TD Veržej

VERŽENCI NA TINEKOVEM BRODU

Turistično društvo Veržej pred praznikom sv. Martina vsako leto organizira pohod, katerega namen sta predvsem druženje in rekreacija. Prva sobota v novembru je tako bila rezervirana za tradicionalni Martinov pohod. Pot nas je vodila iz Veržeja skozi Krapje in Cven vse do Mote, do Tinekovega broda, s katerim smo se skupaj prepeljali čez reko Muro na prekmursko stran, v Gornjo Bistrico. Po približno sedmih kilometrih hoje so nas na cilju prijazno pogostili z odličnimi ribami in žlahtno kapljico.

Valentina Sreš

Foto: TD Veržej

TURISTIČNO DRUŠTVO BANOVCI

Po večletnem premoru smo letos spet organizirali strokovno ekskurzijo, ki so jo nekateri člani že pogrešali. Ugotavljamo, da je druženje zelo pomemben dejavnik, ki vpliva na razvoj pozitivnih misli in medsebojnih odnosov, le-teh pa v družbi pogosto primanjkuje.

Odločili smo se, da obiščemo severovzhodni del domače pokrajine. 26. oktobra smo se podali v Doživljajski park Vulkanija, ki nas je popeljal na nepozabno potovanje skozi gorički vulkan. Obiskovalci smo skozi interaktivne vsebine in 3D filme spoznavali vulkane, njihovo delovanje in posledice, v vulkanskem podzemlju pa nas je čakalo marsikatero vulkansko presenečenje. Doživeto potovanje se je končalo z adrenalinsko vožnjo proti površju. Nad potovanjem pod zemljo so bili najbolj navdušeni naši najmlajši, ki so povedali, da je bilo »carsko«.

Nato smo si ogledali čokoladnico v Tešanovcih. Družinsko podjetje je dokaz, da z dobro podjetniško idejo in seveda ljubeznijo do dela, lahko uspemo brez podpornega zunanega sistema. Prikazali so nam postopek izdelave pralin najrazličnejših okusov, ki smo jih zaznali ob prijetni degustaciji in ji je sledil seveda nakup sladkih dobrot.

Pot smo nadaljevali v Lendavo, kjer smo v hotelu Elizabeta – Cubis, katerega upravljalec je domačin Aleš Kegelj, opravili kosilo. Hotel je po temeljiti prenovi vreden ogleda. Namenjen je predvsem tranzitnim gostom, poslovnežem in vsem, ki bi v pomurskih koncih želeli ostati nekoliko dlje. Štiriindvajset sob, osrednji del z jedilnico, manjša seminar-soba za do dvajset udeležencev, se zlijejo v prijetno atmosfero primerno tudi za zahtevnejše goste.

Vsi udeleženci izleta so bili zelo zadovoljni.

V poletnih mesecih smo se lotili urejanja vasi. Prebarvali in popravili smo vaške zunanje mize in klopi ter celo leto skrbeli za park v centru vasi. Udeležili smo se kolesarjenja

Foto: Janko Zemljak

po občini Križevci in organizirali kolesarjenje do Tinekovega broda, kjer smo preživeli prijeten popoldan.

Novembra smo pričeli z ustaljenimi dejavnostmi, ki se nanašajo na Božično vas. Pripravili smo delavnico izdelave adventnih venčkov in novoletnih aranžmajev, spletili pa smo tudi dva večja adventna venca, ki krasita center vasi. Sedaj sledi nabiranje mahu in idej za izdelavo jaslic, ki bodo v Banovce spet privabile številne obiskovalce.

Vabljeni!

- Na slavnostni prižig lučk in jaslic v petek, 13. decembra.
- 21. decembra predstava Božična noč, pri gasilskem domu, TND Razkrižje.
- 22. decembra se pridružite božičnemu pohodu.
- 26. decembra na božični koncert.
- Ostale dneve pa pridite na klepet ob toplih napitkih.

Mirne in lepe praznike vam želi Turistično društvo Banovci.

Majda Kolbl

RADI BIVAM POVEDALI IN POKAZALI ... KAKO V BANOVCIH PREŽIVLJAMO PROSTI ČAS

Začelo se je pred nekaj leti, ko smo dobili idejo, da bi v kmečki peči pekli kruh, krapce in postržjace kot nekoč, ko še v trgovini ni bilo možno vsak dan kupiti svežega kruha, posebno ne na vasi. Ker ima Daniel Slavič v kletnih prostorih krušno peč, smo se preizkusili in uspelo nam je. Zdaj se srečujemo in ustvarjamo skoraj vsak mesec.

Kruh pečemo po recepturi naših babic, pripravimo okrog 20 kolačev, ajdove krapce pa pripravimo iz domače skute in smetane, zelo dobro spečemo tudi postržjačo.

A bilo je potrebno poskrbeti tudi za malico. Zaželeli smo si kislo juho iz svinjskih nogic, ki smo jo kot otroci morali večkrat jesti. Takrat smo vihali nosove, ali pa je sploh nismo jedli, zdaj nam je slastna. Okus in vonj nam je pričaral čase iz otroštva.

Kruh pečemo takrat, ko kdo izmed nas praznuje rojstni

dan, kar je skoraj vsak mesec. Tako dan obeležimo pred krušno pečjo, pri bogato obloženi mizi kmečkih dobrot. Kar ostane si med seboj razdelimo ali podarimo komu, saj nas večkrat kdo obiše od prijateljev in znancev, ki se povešijo z nami. V vasi je bila gasilska prireditev, ob tej priložnosti smo jim spekli krapce in kruh. Ko boste v Banovcih in bo zadišalo po sveže pečenem kruhu, se le ustavite – veseli vas bomo.

V tem času, ko vedno vsak hiti in strmi za boljši jutri, je pomembno naše dobro razumevanje in druženje, ki ga imamo na pristnem nivoju. Tako lahko med seboj brez zadržkov pokramljamo.

Hvala vsem, ki z dobro voljo prinašate pozitivno energijo, da je vsako srečanje nepozabno.

Jelka Klement

Vse foto: arhiv TD Banovci

ŠD BUNČANI PO KONCU DRUGEGA DELA NA ŠESTEM MESTU

Končala se je prva polovica sezone malega nogometa medobčinske lige, ki že vrsto let poteka pod vodstvom Športne zveze Križevci. V ekipi športnega društva Bunčani je v novi sezoni prišlo do nekaj kadrovskih sprememb. Ekipi se je pridružilo nekaj novih mladih igralcev. Vodenje ekipe je ponovno prevzel trener Boštjan Osterc, ki je z ekipo ŠD Bunčani leta 2017 že osvojil naslov prvakov. Kljub visokim pričakovanjem in kadrovskim spremembam, ekipa v letošnji sezoni nastopa zadovoljivo. Po jesenskem delu zasedajo šesto mesto na lestvici in za dve točki zaostajajo za tretje uvrščeno ekipo. Tako nogometaši ostajajo v igri za najvišja mesta.

Foto: arhiv ŠD Bunčani

RENE HANŽEKoviČ Z LIMPETO LUNO POSTAL DRŽAVNI PRVAK

Rene Hanžekovič je oktobra v Ljutomeru s svojo dveletno kobilo Limpeto Luno osvojil državno prvenstvo. To je po Fjoriju leta 2017 že drugo osvojeno prvenstvo dveletnikov za veržejske kasače v zadnjih letih. Tudi Limpeto Luna pred dirko ni veljala za favoritko, a je pokazala največ in se zaslužno veselila prve zmage in že tudi prve rejske lovorike.

Limpeto Luna je rojena v hlevu Hanžekovičevih in je potomka žrebca Impeto Grifa ter kobile La Lune. Limpeto Luna je pred tem v prvih dveh nastopih dosegla tretje in četrto mesto, a je kljub temu poznavalci niso videli med favoriti. Po nekaj napakah favoriziranih kasačev, ki jih je Rene med dirko s pridom izkoristil, sta v cilj z lepo prednostjo pritekla kot zmagovalca.

Ta sezona je sicer za Hanžekovičeve zelo uspešna, saj je dve zmagi dosegla tudi Louise Luna, Lotmerk OZT in Lady Princess pa sta osvojila eno prvo mesto. Vseh pet zmag je kot voznik priboril Rene sam, dodal pa je še tri druga in dve tretji mesti.

Uspešna sezona je tudi za Fjorijem in Sašo Seršenom, ki sta v oktobra v Ljutomeru osvojila finalno dirko štiriletnikov in tako dopolnila uspeh z derbija, kjer sta končala kot

tretja. Skupno sta se veselila štirih zmag, eno pa je dosegla tudi Seršenova kobila Foka.

Zmago je oktobra v Šentjerneju s kobilo Nancy di Genio dosegel tudi Branko Seršen, ki se lahko v sezoni 2019 pohvali še z dvema drugima in kar devetimi tretjimi mesti.

Z dvema zmagama in tremi tretjimi mesti pa je sezono zaključil mladi Rok Brunec, ki je letos navduševal s svojim 'veteranom' Dantejem MS.

Vito Šadl

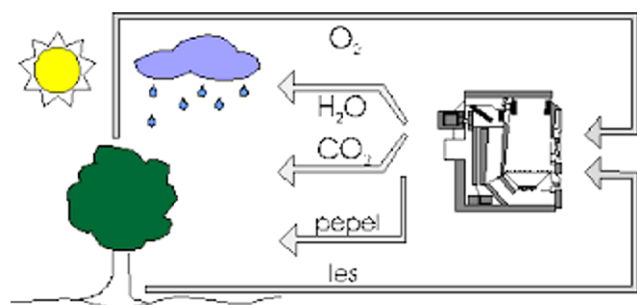
20102019 LJUTOMER
© KASmagazin / jošt dolinšek20102019 LJUTOMER
© KASmagazin / jošt dolinšek

OGREVANJE Z LESNO BIOMASO

Z besedo biomasa označujemo obnovljive vire energije, ki so predvsem rastlinskega izvora. Sem prištevamo les kot najbolj razširjen vir za pridobivanje energije, slamo, hitro rastoče energijske rastline. Les je najstarejše kurivo, ki ga pozna človeštvo. S pojavom naftne krize in ob spoznanju, da je količina fosilnih goriv omejena ter ob vedno večjem zavedanju, da je onesnaževanje okolja zaradi pridobivanja energije postalo nevarno za obstoj človeštva, ponovno posvečamo večjo pozornost tudi lesu kot viru energije. Veliko je prednosti, ki govorijo v prid uporabe lesa kot vira energije. Energent je stalno na razpolago, njegova uporaba izboljšuje vzdrževanje gozdov, pri pravilnem kurjenju ne onesnažuje zraka. Les je domači vir energije, neodvisen od različnih kriz v svetu, zmanjšuje odliv kapitala za uvoz fosilnih goriv in tako izboljšuje gospodarsko sliko države ter povečuje možnost odpiranja novih delovnih mest.

LES - HRANILNIK ENERGIJE

Drevo zbira energijo sonca s pomočjo fotosinteze in jo kot hranilnik energije shrani v lesni masi. Rastline iz vode in CO₂ s pomočjo sončne energije tvorijo glukozo. Stranski produkt tega procesa je tvorjenje kisika. Toplota, ki se sprošča pri zgorevanju glukoze v zaprtem sistemu, to pomeni brez kondenzacijske toplote vode, znaša 0,78 kWh/mol. Tako energijo sonca, shranjeno v lesu, v veliki meri ponovno pridobimo kot toplotno energijo z gorenjem lesa. Pri zgorevanju lesa je proces pridobivanja energije ravno obraten. Ogljik in kisik v lesu reagirata s kisikom iz zraka. Če je tega dovolj, se ogljik s kisikom veže v ogljikov dioksid (CO₂) in pri tem se sprošča toplota. Če je količina kisika premajhna, nastaja ogljikov monoksid (CO), ki je za človeka zelo strupen, in občutno manj toplote. Les praktično ne vsebuje žvepla, bolj pa moramo biti pazljivi na produkte gorenja lesnega oglja in večji delež letečih delcev pepela, ki so lahko okolju zelo neprijazni.

Krožni tokovi v naravi

POSTOPEK GORENJA LESA

Gorenje lesa je ravno obraten postopek od rasti drevesa in ga delimo v tri faze:

- Segrevanje in sušenje je faza, ki poteka v območju temperatur do 100 °C. Bolj ko je les suh in drobnejši, krajše je

trajanje te faze in poraba energije za segrevanje je manjša. Če je vlage v dimnih plinih preveč, postane dim gost, težak in ga vleče proti tlom. Vlaga v dimnih plinih lahko kondenzirana na stenah hladnega dimnika in ga poškoduje.

- Uplinjanje in termični razpad lesa (piroliza). V lesu je med 70 in 80 % plinastih sestavin. S povišanjem temperature se izločijo najprej plini (kisik, vodik), katerih vnetišče je pri 240 do 250 °C. V nadaljevanju procesa gorenja razpadejo trdni elementi (celuloza, lignin itd.) v plinasto stanje. Piroliza je endotermični proces, ki rabi energijo, medtem ko je zgorevanje eksotermični proces, ki sprošča energijo. Oba procesa potekata v tej fazi vzporedno.
- Zgorevanje lesnega oglja nastopa kot končna faza zgorevanja lesa. Lesno oglje dogori z mirnim svetlim plamenom. Minerali, ki jih vsebuje les, ostanejo po gorenju v obliki pepela, ki ga lahko uporabimo kot naravno gnojilo.

NASVETI ZA UČINKOVITO ZGOREVANJE LESA

Za optimalno zgorevanje lesa morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- Les mora vsebovati čim manj vlage, zato moramo les za kurjavo pravilno pripraviti in skladiščiti. Pomemben je čas podiranja dreves in način zlaganja polen.
- Zagotoviti moramo zadosten dovod kisika za zgorevanje. Količina zraka za zgorevanje mora biti ravno pravšnja. Prevelika količina zraka povzroči prevelik vlek in zato lahko del gorljivih plinov zgori izven kurišča v dimovodnih priključkih. Lahko pride tudi do previsokih temperatur v dimniku, kar ima za posledico poškodbe v dimno vodnih napeljavah. Poleg tega pa prevelika količina zraka lahko občutno zniža temperaturo v kurišču, kar ima za posledico je zmanjšan izkoristek kuriva.
- Temperatura v kurišču mora biti med 700 in 1000 °C. Tako dosežemo popoln termični razpad lesa.
- Plini, ki nastanejo pri termičnem razpadu lesa, se morajo dobro in enakomerno pomešati z zgorevalnim zrakom.
- Kurišče mora biti dovolj veliko (približno 4 litre na 1 kW toplotne moči kurilne naprave).

Pravilno sušenje (eno leto) in zlaganje polen

KAKO SPOZNAMO DOBRO IZGOREVANJE

Dobro zgorevanje spoznamo po naslednjih znakih:

- Fin bel pepel kaže na dobro zgorevanje.
- Temen težak dim kaže na nepopolno in slabo zgorevanje.
- Saje so ostanki nezgorelega lesa.
- Bleščeče se sajaste obloge kurišča nastanejo, ko se nezgorele katranaste smole v dimnih plinih usedajo na hladne površine v kurišču in se tu zapečejo. Takšne obloge delujejo izolativno in zmanjšujejo prestop toplote na ogrevalni medij. Obloga debeline 1 mm zmanjšuje izkoristek kotla za do 10 % in povišuje temperaturo dimnih plinov za 60 °C.
- Dim mora biti na izstopu iz dimnika skoraj neviden. Bel dim, ki ob začetku kurjenja izstopa iz dimnika in postane viden nekaj centimetrov od izstopa, je posledica vlage v kurivu. Če pa prihaja bel dim iz dimnika že na samem izstopu iz dimnika pomeni, da je vlaga kondenzirala v dimniku, kar ima lahko za posledico poškodbe dimnika.
- Temperatura dimnih plinov mora biti na vstopu v dimnik najmanj 125 °C, najbolje med 140 in 160 °C. Prevroči dimni plini pomenijo večje toplotne izgube, prehladni pa lahko poškodujejo dimnik.

Sodobni kotli na polena

Kamini na polena

Valentin Odar, univ.dipl.inž.str.,
Energetski svetovalec mreže ENSVET

IMETI PSA, MAČKO JE LEPO, VENDAR TUDI OGOVORNO

Največja želja nas - članov društva je, da bi vsak imel toliko živali za kolikor lahko poskrbi. Pogosto se nam ljudje sami pohvalijo, da imajo radi mačke, da jih imajo kar 20. To se jim vsekakor zdi lepo, ni pa odgovorno! Tudi, če zmorejo hraniti toliko mačk nastane problem, ko so bolne, še večji problem pa, ko ostanejo same pri hiši. Mladi pogosto odidejo od doma, starejši ljudje pa zbolijo, gredo v dom ostarelih, pa tudi umrejo. Mačke, pa tudi psi pa ostanejo prepuščeni sami sebi.

Odgovorno skrbništvo živali pomeni predvsem tudi to, da poskrbimo za sterilizacijo/kastracijo. Tako preprečimo nekontrolirano razmnoževanje, hkrati pa so živali (psi, mačke) po tem posegu tudi bolj zdrave in se ne potepajo več toliko.

Zavedamo se, da mnogim ta strošek sterilizacije/kastracije predstavlja veliko finančno breme, kljub akcijam, ki jih organiziramo na spomlad in v jesen. V društvu smo pripravljene pomagati, tako s prevozi, lovljenjem mačk, kot tudi finančno. Pokličite nas, se bomo oglasili pri vas in našli skupno rešitev.

Velikokrat kdo pravi, da bo pomanjkanje mačk, če jih bomo vsi sterilizirali. Žal se to še dolgo ne bo zgodilo, če se bo sploh kdaj. Vsi, ki bodo hoteli imeti mačko jo bodo našli v zavetišču. Poleg zavetišča Mala hiša, ki je v Pomurju (v Lukavecih v bližini MS) jih je še dosti drugih po vsej Sloveniji.

Večina ljudi, ko se odloča za nabavo mačke ali psa, želi posvojiti mladiča. Žal, velikokrat svojci nabavijo mladega psa, mačko, tudi starejšim ljudem. In potem se zgodi to, da prehitro ostanejo živali same. Zavedati se moramo, da so tudi odrasle mačke, odrasli psi zelo dobrega značaja, da bodo naša prijetna in zelo hvaležna družba. Pri tem vam bodo pomagali z nasveti v zavetišču, lahko pa se obrnete na nas, tudi mi smo seznanjeni s primeri, ko mačke in psi rabijo nove domove.

Prav v teh dneh se spopadamo z velikim problemom, pri iskanju novega doma za kar 8 psov, ki so ostali sami pri hiši. Žal se lastnika vsega tega nista prej zavedala, da se to lahko zgodi. Kot po večini v življenju jemljemo stvari samoumevno se je tako zdelo tudi njima, da bodo skupaj s temi psi živeli še dolgo. Vendar pa se v življenju dogajajo stvari, ki jih nismo pričakovali. Tako je lastnik teh psov umrl, lastnica pa je hudo bolna, je v bolnišnici, za pse sigurno več ne bo mogla skrbeti.

In kaj s temi psi, ki niso za nastalo situacijo čisto nič krivi, vendar je pa njihova usoda zelo negotova. V društvu se trudimo na različne načine, da bi jim uspeli najti nove domove a smo zaenkrat, žal, nemočni. Zato vas prosimo, da premislite, če lahko kateremu od njih ponudite dom. Mogoče poznate sorodnike, znance, ki bi lahko katerega od njih posvojili. Psi so živeli spuščeni na dvorišču in takšen dom jim želimo najti tudi v bodoče. Za več informacij o njih nam pišite na mail: dzzpom@gmail.com ali pa pokličite na telefon: 040 736 313

Vse dobro želimo vsem – živalim in ljudem.

Društvo za zaščito živali Pomurja
Trezika Cvetko

Božična PRELEKIJA 2019/20

12. Razstava slovenskih jaslic, otroških jaslic in jaslic

Petra Gojkoviča

V PUŠČENJAKOVI DVORANI
CENTRA DUO VERŽEJ

od 6. 12. 2019 do 2. 2. 2020

≈ ob delavnikih od 9.00 do 15.00 ure,

≈ ob sobotah od 9.00 do 12.00 ure
(ob nedeljah po dogovoru)

od 26. do 31. 12. 2019

≈ vsak dan od 9.00 do 15.00 ure

25. 12. 2019 – zaprto

1. in 2. 1. 2020 – zaprto

3. Razstava Medenih hišk

V ČEBELARSTVU TIGELI
- ČEBELARSKI MUZEJ

od 9. 12. 2019 do 6. 1. 2020

≈ od ponedeljka do sobote od 12.00 do 17.00 ure

≈ ob nedeljah in praznikih po predhodnem dogovoru

24. in 25. 12. 2019 – zaprto

31. 12. 2019 in 1. 1. 2020 – zaprto

22. sezona uprizoritve predstave Božična noč

PRI IVANOVEM IZVIRU NA RAZKRIŽJU

≈ na sveti večer, v torek, 24. 12. 2019 ob 19. uri
(takoj po predstavi polnočnica v bližnji romarski
cerkvi Sv. Janeza Nepomuka)

≈ v soboto, 4. 1. 2020 ob 18. uri

Jubilejna 20. Božična vas

V NASELJU BANOVCI

≈ je na ogled od 13. 12. 2019 do 5. 1. 2020

DOGAJANJE PRI GASILSKEM DOMU BANOVCI

≈ 13. 12. 2019 ob 18. uri

Slavnostni prižig luči in otvoritev jaslic

≈ 21. 12. 2019 ob 18.30 uri

Predstava Božična noč (TND Razkrižje)

≈ 22. 12. 2019 ob 14. uri

Božični pohod (štart izpred GD Banovci)

≈ 25. 12. 2019 ob 18. uri

Božiček na vasi

≈ 26. 12. 2019 ob 18. uri

Božični koncert

DOGAJANJE V TERMAH BANOVCI

≈ 25. 12. 2019 ob 14. uri

Božični bazar z otroško gledališko predstavo (gledališče
KUKUC, Snežna vila) in obiskom Božička

WWW.MARIANUM.SI/BOZICNAPRELIJA

Zavod Marianum Veržej ★ Puščenjakova ulica 1 ★ 9241 Veržej ☎ 051 654 778 (TIC Veržej) @ center.duo@marianum.si 🌐 www.marianum.si

Čebelarstvo Tigeli ★ Kolodvorska 33 ★ 9241 Veržej ☎ 031 761 680 (Dragica Tigeli) @ jozef.tigeli@gmail.com 🌐 www.cebelski-muzej.si

Turistično narodopisno društvo Razkrižje ★ Šafarsko 42 ★ 9246 Razkrižje ☎ 02 584 99 12 @ tic@razkrižje.si 🌐 www.razkrižje.si

Terme Banovci d.o.o. ★ Banovci 1a ★ 9241 Veržej ☎ 02 513 14 65 @ www.terme-banovci.si 🌐 terme.banovci@terme-banovci.si

PGD Banovci in vaščani Banovcev ★ Banovci 19 ★ 9241 Veržej

